

Fides

66. vuosikerta
ISSN 0356-5262

Katolinen hiippakuntalehti 13/2004 Katolskt stiftsblad

**Hän yksin
riittää -
pyhiin-
vaelluksella
Espanjassa**
s. 10

**Ainakin
kahdesta
maailmasta:
isä Axel
Carlbergin
haastattelu**
s. 16

**Toinen
näkökulma
Eurooppaan
- Malta**
s. 14

XX.
Weltjugendtag
Köln 2005

Pääoman tarkistus

Adventti ja sen myötä uusi kirkkovuosi on aluillaan. On siksi ehkä hyvä hetkeksi pysähtyä miettimään, mitä pääomaa "tililleni" on karttunut. On sopiva hetki kysyä itseltä, mitä todella tarvitsen mukaani tulevia aikoja varten, lähiviikkoja ja -kuukausia varten, koko loppuelämää varten. On syytä selvittää itselleen, mikä on sellaista, jota vält-

tämättä tarvitsen myös tulevia tyveniä ja myrskyjä varten, ja mikä sellaista, jota ottaisin mukaan vain omasta mukavuudenhalustani.

Vuoden mittaan ja erityisesti nyt joulun lähestyessä, luonnon vielä vahvistaessa vaikutelmaa, kääntyy katse helposti kaikkeen aineelliseen: joululahjoihin, jouluaterioihin, lomamatkoihin, johonkin pieneen ylellisyyteen itselle ja muille. Siinä ei liene mitään väärää, kunhan kohtuus säilyy.

Tärkeämpää kuin kaikki aineellinen on kuitenkin, että joulun pyhien lähestyessä soi itselleen aikaa nimenomaan hengellisessä mielessä: hiljentymiseen Luojan, kaikkivaltiaan Jumalan edessä, ehkäpä käymällä pyhän sakramentin äärellä kirkossa, ehkäpä vain lukemalla Raamattua tai hyvää katolista kirjallisuutta ja hiljaisesti sen sanomaa miettimässä.

Myös sakramentit kutsuvat meitä entistä voimallisemmin tämän adventin valmistautumisajan hiljaisuuden keskeltä. Ne ovat rakkauden ja anteeksiannon, ilon ja sovinnon merkkejä keskellä karua arkitodellisuutta. Niistä me, sielunemme ja ruumiinemme, saamme sitä pääomaa, jota kantaa kantaa mukana. Turhan voi jättää pois.

M. Tervaporatti

Pyhän Marian seurakunta täyttää 50 vuotta

Juhlaviikon ohjelma 27.11.-4.12.2004

la 27.11. klo 16.30 - Hiljentymishetki: adoraatio, vesper, mietiskely
ma 29.11. klo 13.30 - Pyhä messu, jonka jälkeen klo 14.00 maanantaiklubi kutsuu virkistävään yhdessäoloon. Leena Kangas puhuu jesuiitoista.
ti 30.11. klo 18.00 - Juhlallinen ruusukko, valoisat salaisuudet. Ruusukon jälkeen pyhä messu
ke 1.12. klo 18.00 Juhlakonsertti
to 2.12. klo 18.00 Juhlallinen vesper ja pyhä messu
pe 3.12. klo 18.00 Adoraatio, Jeesuksen pyhän sydämen litanja ja messu
la 4.12. klo 10.00 piispanmessu ja sen jälkeen kahvitarjoilu ja ohjelma Englantilaisessa koulussa
Tervetuloa juhlimaan kanssamme!

PYHÄN MARIAN SEURAKUNNAN PAPISTO

Fides

Seuraava lehti

14/2004

Deadline

3.12.2004

Ilmestyy

17.12.2004

Vuoden 2005 aikataulu

numero - (deadline) - ilmestyy

01	(31.12.)	14.1.
02	(21.1.)	4.2.
03	(11.2.)	25.2.
04	(4.3.)	18.3.
05	(1.4.)	15.4.
06	(29.4.)	13.5.
07	(27.5.)	10.6.

08	(22.7.)	5.8.
09	(19.8.)	2.9.
10	(9.9.)	23.9.
11	(30.9.)	14.10.
12	(21.10.)	4.11.
13	(11.11.)	25.11.
14	(2.12.)	16.12.

Sisällysluettelo

TOIMITUKSELTA

2 Pääkirjoitus

UTISIA

3 Uutisia hiippakunnasta ja maailmalta

OREMUS

5 Hengellistä aineistoa

PYHIMYS

6 Otteita isä Dehonia koskevasta dekreetistä

CARITAS

7 Adventtikeräys

VAKIO-OHJELMAT JA KALENTERI

8 Seurakuntien ja yhteisöjen tapahtumia

ARTIKKELEITA

10 Hän yksin riittää: pyhiinvaelluksella Espanjassa

11 Papin mietteitä pyhiinvaellukselta

12 Kolumni:

Ge besked om vårt hopp

12 Ainakin kahdesta maailmasta:
isä Axel Carlbergin OP haastattelu

14 Jag dör men minnet lever

LUKIJOILTA

15 Ajatuksia retretistä

AJASSA

16 Toinen näkökulma Eurooppaan - Malta

Seniores

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunnassa seniorien joulu-kuun tapaaminen pidetään

maanantaina

13.12.

klo 10.30

(huom. muutettu aika, ei ole messua)

Tervetuloa!

Katolinen hiippakuntalehti Fides

Päätöimittäjä: Marko Tervaporatti. Toimitus ja tilaukset: Katolinen tiedotuskeskus, Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puhelin 0208 350751. Fax 09-61294770. Pankkiyhteys: Sampo 800019-1242553. Ilmestyy 14 kertaa vuodessa. Vuosikerta 25 e, ulkomaille 30 e.

Katolskt stiftsblad Fides

Huvudredaktör: Marko Tervaporatti. Redaktion och prenumeration: Katolsk informationstjänst, Sankt Henriksplatsen 1, 00140 Helsingfors. Telefon 0208 350751. Fax 09-61294770. Bankförbindelse: Sampo 800019-1242553. Utkommer med 14 nummer årligen. Prenumeration 25 e, till utlandet 30 e.

Paino/tryck: Iprint Oy

URL www.catholic.fi > fides
EMAIL fides@catholic.fi

26.11.2004

Pyhä isä perheneuvostolle: Suojelkaa perheitä!

Joka tuhoaa perheen, aiheuttaa yhteiskunnalle "korvaamattonta vahinkoa". Näin sanoi paavi **Johannes Paavali II** Paavillisen perheneuvoston täysistunnossa marraskuun loppupuolella. Hänen mukaansa perhe on inhimillisen yhteiselämän perusyksikkö ja ansaitsee siksi erityistä suojelua.

Perheneuvoston kokouksen teemana oli "Kypsiä ja kokeneiden pariskuntien 'missio' kihlapareja ja nuoria perheitä varten". Siihen viitaten pyhä isä neuvoston jäseniä rohkaisemaan nuoria aikuisia

perhe-elämään ja tukemaan heitä vaikeuksissa.

Lopuksi paavi muistutti kuulijoita siitä, että seuraavan Maailman perheiden tapaaminen järjestetään Espanjan Valencianssa vuonna 2006. Viime vuonna järjestetty edellinen tapaaminen Filippiineillä keräsi miljoonia kävijöitä.

Neuvoston kokoukseen osallistui myös Tukholman piispa **Anders Arborelius** OCD, joka oli kokouksen antiin tyytyväinen. "On aina rohkaisevaa tavata ihmisiä eri puolilta maailmaa ja todeta,

kuinka samanlaisia me ihmiset lopulta olemme: Jumalan ja siis Kolminaisuuden kuvaksi luotuja, jotta eläisimme yhteisössä."

Individualismin tuomista vaikeuksista huolimatta piispa Arborelius näkee myös toivoa ilmassa: "Vaikka ideologisella tasolla sanottaisiin mitä, niin ihminen on pohjimmiltaan luotu elämään perheyhteisössä, eikä tämä kaipuu mihinkään häviä."

KATT/VIS/VATIKANRADION

Kardinaali Ratzinger suomii eurooppalaista välinpitämättömyyttä

Vatikaanin uskonopin kongregaation prefekti, kardinaali Joseph Ratzinger näkee Euroopassa yleistyvän maallisuuden periaatteen nousevan ideologian asteelle. Hänen mukaansa välinpitämättömyydelle perustuva monikulttuurisuus ei kuitenkaan toimi.

Vatikaanin radion haastatteleman uskonopin kongregaation prefektin, kardinaali **Joseph Ratzingerin** mielestä komissioehdokas **Rocco Buttiglione** tapaus on merkki siitä, että maallisuuden periaate (Laizismus) on kasvamassa itsenäiseksi ideologiaksi. Hänen mukaansa "valtiollisen kentän maailmankatsomuksellinen puolueettomuus on kehittymässä ideologiseksi dogmatiikaksi". "Silloin", niin Ratzinger, "maallisuus ei toimi enää erilaisten vakaumusten vapauden takeena, vaan se muotoutuu itse omaksi ideologiaksi, joka määrää, mitä saa ajatella ja sanoa ja joka, esimerkiksi, ei enää salli kristillisyyden julkista esiintymistä".

"Tällaisen ilmiön on pantava meidät ajattelemaan", kardinaali sanoo. "Se, mikä aikaisemmin oli yhteisen vapauden suoja, on nyt muuttumassa dogmatisoituvaksi ja uskonnonvapautta uhkaavaksi aatteeksi."

Hollannin monikulttuurisuudessa paraikaa esiintyviä ongelmia viitaten kardinaali muistuttaa, että "monikulttuurisuus ei toimi aivan niin helposti, kuin joskus ajatellaan". "Vieraan läsnäolo aiheuttaa varmaankin aina yhteentörmäyksiä. Todellinen monikulttuurisuus voi kasvaa vain silloin, kun sen perustana on positiiv-

nen arvostus, ei välinpitämättömyys. Se on mielestäni selvää."

Ratzingerilta kysyttiin myös kirkon roolista EU:n perustuslain johdannon muotoilussa. Kirkko puolusti aktiivisesti, jopa jääpäisesti kristinuskon mainitsemista tekstissä. Kardinaalin mukaan asiassa on nähtävä kaksi tärkeää seikkaa: "Ensimmäinen oikeus- ja moraalikäsityksemme olemassaolo on luonnollisesti taattava ja tunnustettava suurissa sisällöllisissä kysymyksissä - se onnistuu osittain. Mutta ratkaisevaa on tietenkin perustuslain sisältö yksittäisissä kohdissaan."

Ratzingerin mukaan pelkät tyhjät sanat johdannossa ilman todellista vaikutusta lain sisältöön ovat hyödyttömiä. "Nähdäkseni on jouduttu taistelemaan jo pelkästään siitä, saadaanko perustuslakiin piirteitä kristillisestä oikeusperinteestä", kardinaali sanoo. "Menehtys on vaihtelevaa."

"Sanoisin, että se argumentti on virheellinen, jossa väitetään, että kristinuskon mainitseminen perustuslaissa olisi jotenkin muita uskontoja syrjivä. Päinvastoin, muut uskonnot ovat kauhuissaan oman Euroopan unionimme absoluuttisesta sekularismista", Ratzinger toteaa. Saksan perustuslaki, samoin Yhdysvaltojen ja anglosaksisten maiden traditio mai-

nitsevat Jumalan. "Olen sitä mieltä, että perustuslain johdannossa tulisi mainita Euroopan hengellinen perusta ja että samalla sen, miten perustuslakia toteutetaan, tulisi todella vastata johdannon sisältöä."

Kardinaali Ratzingerilla riittää ymmärrystä myös amerikkalaisista poliittisista kulttuurista kohtaan, jossa uskontoa käytetään jopa oikeuttamaan poliittisia päätöksiä.

"On sanottava, että amerikkalainen malli on monilta osiltaan parempi kuin eurooppalainen." Kardinaali arvioi, että Eurooppa on kärsinyt valtiokirkkoperinteestään.

"Amerikkaan muuttaneet sen sijaan halusivat tietoisesti luoda valtion, joka itsessään ei suosisi mitään uskontoa mutta jossa uskonnot kuitenkin voisivat liikkua ja toimia julkisesti", Ratzinger toteaa. "Tässä mielessä voimme ottaa opiksemme amerikkalaisilta."

Kardinaali muistuttaa kuitenkin, ettei amerikkalainen järjestelmä ole suoraan siirrettävissä Eurooppaan. "Se, mikä siellä on hyvää, on se, että valtio antaa uskonnolle tilaa toimia kuitenkin määräämättä itse uskontoa. Silloin valtio voi todella myös elää uskonnosta."

KATT/KATH.NET/
RADIO VATIKAN

Påven: Eukaristin är höjdpunkten av vår bön för avlidna

Påven **Johannes Paulus II** anspelade på söndagen på allhelgonahelgens äminnelse av de avlidna.

"En folklig tradition viger november månad åt att minnas de avlidna", påpekade påven i samband med söndagens middagsbön angelus, som han som vanligt ledde från sitt arbetsrums fönster mot Petersplatsen, där tusentals romare och utländska grupper samlats.

"Vi ber för dem med förtröstan, för vi vet att 'Gud är inte en Gud för döda utan för levande, ty för honom är alla levande' (Luk 20:38). Han är trogen mot sitt förbund med människan. Det är ett förbund som inte ens döden kan bryta, fortsatte påven.

"Denna överenskommelse bekräftades i Kristi påsk och blir ständigt närvarande i eukaristins sakrament. Därför är det här som också bönen för de avlidna när sin höjdpunkt. Att offra mässa för de avlidna innebär att stötta deras slutgiltiga rening. Att nalkas den heliga kommunionen i tro innebär att förstärka de andliga kärleksbanden med dem", sade helige fadern.

"Må jungfru Maria be från paradiset för alla våra kära avlidna och stärka oss pilgrimer på jorden i vår tro på den slutliga uppståndelsen, som eukaristins sakrament är en försäkning av."

KATT/VATIKANRADION

Unitatis redintegratio 40 vuotta:

Kristus perusti vain yhden kirkon

Vatikaanin toisen kirkolliskokouksen dekreetin Unitatis redintegratio ekumeniasta 40-vuotista taivalta juhlistettiin marraskuussa Rooman lähellä järjestetyllä kansainvälisellä konferenssilla, jonka järjesti Paavillisen kristittyjen yksyden edistämisen neuvosto. Konferenssin isäntänä toimi neuvoston prefekti, kardinaali **Walter Kasper**.

Lehdistötilaisuudessa ennen konferenssin alkua kardinaali Kasper muistutti, että "yksyden palauttaminen kaikkien kristittyjen kesken

oli yksi kirkolliskokouksen päähuolista". "Kristus perusti yhden ja vain yhden kirkon", Kasper julisti.

Kardinaalin mukaan kristittyjen keskinäisen yksyden palauttaminen on edistynyt melkoisesti vuodesta 1964. Hän huomautti kuitenkin, että vaikeita esteitä on edelleen jäljellä, "niiden joukossa toisaalta relativismi ja kvalitatiivinen postmoderni pluralismi, toisaalta taas aggressiivinen fundamentalismi".

KATT/VIS/CWNEWS

Läketieteen on aina palveltava elämää

Marraskuussa järjestettiin Roomassa konferenssi elämän lopun lääketieteellisestä hoidosta. Konferenssin osallistujille osoittamassaan puheessa paavi **Johannes Paavali II** toisti kirkon jyrkän tuomion eutanasialle ja lääkäriavusteiselle itsemurhalle. Paavin mielestä terveydenhuollon työntekijöiden tulisi rohkaistua etsimään uusia keinoja hoitaa kuolevia potilaita, myös hen-

gellisesti ja psykologisesti. "Läketieteiden on aina oltava elämän palveluksessa", paavi totesi. Hän muistutti kuulijoita myös siitä, ettei selvän kuoleman edessä ole moraalisesti välttämätöntä tarjota ylimääräistä hoitoa. "Kaikkien on kuitenkin tunnustettava jokaisen ihmisen luovuttamaton arvokkuus."

KATT/CWNEWS

Yleinen pappuus on kutsu eukaristiaan ja evankeliointiin

Viikottaisella yleisaudienssiltaan marraskuun alussa paavi Johannes Paavali II mietiskeli kaikkien uskovien yleisen pappeuden merkitystä Ilmestyskirjan tekstin perusteella.

Pietarinkirkon aukiolle kokoontuneelle lähes 10.000 ihmiselle pyhä isä sanoi, että Jumala on "vapauttanut meidät pahasta ja tehnyt meistä

pappien kuningaskunnan". Kaikki uskovat ovat siksi kutsuttuja osallistumaan eukaristiseen liturgiaan, rukoukseen, evankelioimiseen ja laupeudentöihin.

"Tänään luetun ilmestyskirjan tekstin näkymä luo kuvan tietynlaisesta taivaallisesta liturgiasta, johon voimme osallistua jo nyt, vaikka edel-

leen olemmekin maan päällä kulkevia pyhiinvaeltajia", paavi sanoi. Sen mahdollistaa eukaristia. Koko ihmiskunta on sen tähden kutsuttu osallistumaan tähän viettoon "tahrattoman Karitsan" kunniaksi, joka tulee läsnäolevaksi eukaristiassa, paavi muistutti.

KATT/VIS/CWNEWS

Frankrike: Troende minister bryter sekulärt tabu

Frankrikes finansminister Nicolas Sarkozy, som ofta beskrivs som en framtida presidentkandidat, har brutit mot ett djupt känt franskt tabu genom att tala om religion offentligt. Han har gett ut en bok där han säger att religion kan ge det moderna samhället hopp.

"Sarkozy talar om sin katolska tro för att använda religion för politiska syften," anklagar socialistpolitikern Arnaud Montebourg enligt Reuters.

Boken väckte en hel del uppmärksamhet när den kom ut i oktober, inte minst för att den föreslog statligt stöd för moskéer. Än mer intressant blev den efter debatten om Europas kristna rötter, om den italienske politikern Rocco Buttiglione, som ansågs olämplig som EU-kommissionär på grund av sin katolska syn på homosexualitet, och efter valresultatet i USA som bekräftade att den amerikanska allmänheten ser posi-

tivt på politiker som talar om sin tro offentligt.

Vänstertidningen Marianne kommenterade att "Detta kan vara basen för att Nicolas Sarkozy ställer upp som presidentkandidat, för han vet bättre än någon annan hur man skall surfa på vågorna från andra sidan Atlanten."

Frankrike skall inte välja ny president förrän 2007, men franska media har redan länge diskuterat möjliga kandidater. Sarkozy skall nu i november lämna sin ministerpost för att bli ledare för regeringspartiet UMP.

Hans bok "Republik, religioner och hopp" vill visa att författaren inte är rädd för ämnen som varit tabu i Frankrike.

Efter starka spänningar mellan kyrka och stat alltså sedan franska revolutionen 1789, har Frankrike sedan 1905 en strikt åtskillnad mellan stat och religion. Detta sekulära särdrag har bland annat kommit till uttryck i ett

nytt förbud mot muslimska slöjor och andra iögonenfallande religiösa symboler i offentliga skolor och i Frankrikes starka motstånd mot att ingressen till EU-författningen skulle nämna kristendomens historiska bidrag till dagens europeiska värden.

Sarkozys katolska och judiska förfäder kom från Ungern. Han är själv katolik och går i mässa. Men boken handlar inte om vad han tror utan om hur han som politiker menar att religiösa grupper är bra allierade för att sköta det moderna samhället.

"Jag är övertygad om att religiös tro och en religiös livsstil kan bidra till lugn och ordning i ett fritt samhälle", skriver han. "Det är bättre för unga att ha något andligt hopp än att bara ha våld, droger och pengar som enda religion."

KATT/VATIKANRADION

Joulumyyjäiset Turussa

Birgittalaissisarten ja Teresojen joulumyyjäiset

sunnuntaina 28.12.
klo 11.45-15.00

Birgittasalissa, Ursininkatu 15a, 20100 Turku.

Tervetuloa!

Retretti

Ursuliinisisaret kutsuvat kaikki halukkaat mukaansa

RETRETTIIN STELLA MARISIIN
27.-31.12.2004

Teemana on EUKARISTIA

Retretin pitää isä Ryzard Mis SCJ. Ilmoittautumiset Stella Marisiin (retretin hinta 100 eur) puh. 019-335793, sähköposti leena@kolumbus.fi.

STUDY CIRCLE IN ENGLISH

Knowing God

What is theology? A collective reading of St Thomas Aquinas' masterpiece, Summa Theologiae, will take place at Studium Catholicum. No previous knowledge is needed.

The meetings will be lead by Fr Antoine Lévy OP, DD, starting Saturday Nov. 13th at 2 p.m. (next meetings Nov. 27th and Dec. 11th)

Holy Mass will be celebrated on the same days at 12.30. Coffee will be served followingly.

Studium Catholicum, Ritarikatu 3 A 4, 00170 Helsinki. Tel: 09- 612 06 711. WELCOME!

Teresa ry järjestää perinteiset

joulumyyjäiset

sunnuntaina 28. marraskuuta 2004
klo 11.15 - 14.30

Pyhän Marian seurakuntasalissa
Mäntytie 2, Helsinki

Tarjolla on jälleen leivonnaisia, jouluisia koristeita, kortteja, käsitöitä ym., eikä arpajaisiakaan sovi unohtaa. Myyjäisten tuotto käytetään kokonaisuudessaan Helsingin molempien seurakuntien lasten, nuorten ja vanhusten hyväksi.

Tervetuloa tekemään ostoksia ja nauttimaan kahvion antimista!

Santa Misa

En castellano en el día de la fiesta de la Virgen de Guadalupe

el domingo
12 de diciembre
de 2004
a las 16.00 horas
en la Parroquia
de Santa María

(Mäntytie 2, 00270 Helsinki)

Después de la santa Misa
fiesta mexicana en la sala
de la parroquia.

BIENVENIDOS!

Pyhä Ristin Teresa Benedicta: Edith Stein

Suomen kirkkohistoriallisen seuran kokouksessa ti 7.12. klo 18.15 fil. toht. Heidi Tuorila-Kahanpää esitelmöi aiheesta Edith Stein - Euroopan suojeluspyhimys. Paikka on Säätytalo ja kaikki kiinnostuneet ovat tervetulleita!

Iankaikkinen Jumala, sinä heräit pyhän Johanneksen sydämessä halun täydelliseen itsensäkieltämiseen ja suuren rakkauden Poikasi Kristuksen ristiin.

Auta meitä Aseuraaman hänen esimerkkiään, jotta kerran hänen laillaan pääsisimme näkemään sinun kasvojesi kirkkauden.

PYHÄN RISTIN
JOHANNEKSEN
PÄIVÄN RUKOUS

Pyhän Ristin Johanneksen muistopäivää vietetään joulukuun 13. päivänä.

ADVENT

Meningen med mörker är ljuset, meningen med oron är friden, meningen med frånvaron är närvaron. Vi vet inte varför Gud dröjer med att förkorta folkens lidanden och beröva Kristi fiender deras makt. Men när natten är som mörkast börjar dagen.

I denna mörka tid lyser Kristi ljus. Vår tro, vår bön och våra liv är de ljuslågor som skingrar världens mörker medan vi vakar och väntar på Brudgummen.

Adventstiden har en trefaldig prägel: den vill rikta vår blick mot Kristi ankomst (*adventus*) vid tidens slut, den påminner oss om hans första ankomst till världen genom jungfru Maria, den vill bereda vägen för hans ständiga ankomst i våra hjärtan.

Låt oss bedja: Allsmäktige evige Gud, håll oss vakna och väntande, så att vi bereder vägen för din Son och med glädje kan möta honom när han kommer. Genom samme Jesus Kristus, vår Herre.

Sunnuntait ja juhlapyhät

28.11. viol. ADVENTIN 1. SUNNUNTAI (I)

1L Jes 2:1-5
Ps. 122: 1-2, 3-4a, 4b-5, 6-7, 8-9. Ks 1
2L Room. 13:11-14
Ev. Matt. 24:37-44
Adventtiuhri kerätään adventin aikana Caritaksen ilmoittaman kohteen hyväksi.

5.12. ADVENTIN 2. SUNNUNTAI (II)

1L Jes. 11:1-10
Ps. 72:1-2, 7-8, 12-13, 17. Ks 7
2L Room. 15:4-9
Ev. Matt. 3:1-12

8.12. ke AUTUAAN NEITSYT MARIAN PERISYNNI-

TÖN SIKIÄMINEN, juhlapyhä (velvoittava)
1L 1 Moos. 3: 9-15, 20
Ps. 98: 1, 2-3ab, 3cd-4. Ks 1a
2L Ef. 1: 3-6, 11-12
Ev. Luuk. 1: 26-38

12.12. ADVENTIN 3. SUNNUNTAI (III)

1L Jes. 35:1-6a, 10
Ps. 146: 6c-7, 8-9a, 9bc-10. Ks Jes. 35:4
2L Jaak. 5:7-10
Ev. Matt. 11:2-11

Rukouksen apostolaatti

Me rukoilemme ...

Marraskuu

Että kristityt miehet ja naiset olisivat tietoisia omasta kutsumuksesta kirkossa ja siksi vastaisivat avosydämisesti Jumalan kutsuun etsiä pyhyttä elämässään.

Että kaikki lähetysalueilla työskentelevät muistaisivat aina, että henkilökohtainen pyhyys ja läheinen yhteys Kristukseen ovat tuloksellisen evankelioimisen lähde.

Joulukuu

Että lapsia aina pidettäisiin Jumalan kallisarvoisina lahjoina, joita tulee kunnioittaa, ymmärtää ja rakastaa.

Että Jeesuksen Kristuksen lihaksituleminen olisi evankeliumin aidon juurtuminen maali.

Böne-apostolatet

Vi ber ...

November

Att kristna män och kvinnor blir medvetna om sitt uppdrag i kyrkan och svarar på Guds kallelse att söka helighet mitt i livet.

Att de som arbetar i missionens tjänst inte glömmar att personlig helighet genom förening med Kristus är källan till framgång i evangelisationen.

December

Att alla barn blir betraktade som en dyrbar gåva av Gud och möts med respekt, förståelse och kärlek.

Att Jesu Kristi människoblivande blir modellen för ett äkta utbredande av evangelium.

Mikään ei tuhoa iloamme Jeesuksen rakastamisesta yhtä paljon kuin raha. Se on yksi paholaisen avaimista, joilla sydämemme avautuvat. Se on suuren pahan alku.

AUTUAS TERESA
KALKUTTALAINEN

Otteita isä Dehonia koskevista dekreetistä

Pyhäksi julistamisen kongregaation dekreetistä, joka annettiin isä Leo Johannes Dehonin (1843-1925), Jeesuksen pyhän sydämen pappien veljeskunnan perustajan hyveistä

Jeesuksen pyhän sydämen pappien veljeskunnan perustaja, isä Leo Johannes Dehon ilmaisi lyhyesti sanoilla ”Jeesuksen sydämen valtakunta sielussa ja yhteiskunnassa” tavoitteensa ja dehoniaaniperheensä tehtävän kirkossa. Hän omisti kaiken armonsa tälle hengelliselle, apostoliselle ihanteelle. Kuollessaan 83-vuotiaana hän katosi rakastavasti lempikuvaansa Jeesuksen sydäimestä, johon oli kirjoitettu: ”Sinulle olen elänyt, sinulle kuolen”.

Leo Gustave Dehon syntyi 14. maaliskuuta 1843 La Capellissa Pohjois-Ranskassa, Soissonin hiippakunnassa. Hänet kastettiin maaliskuun 24. päivänä, Marian ilmesyksen aattona, mistä hän aina oli iloinen. Hän kirjoitti: ”Tämä yhdistää minun kasteeni Herramme elämään. Hän sanoi myöhemmin hengellisille pojilleen, Jeesuksen pyhän sydämen oblaateille (papeille): ”Meidän kutsumuksemme ja koko tehtävämme on löydettävissä sanoissa ECCE VENIO (Hebr.10:7) ja ECCE ANCILLA (Luuk.1:38).

Sivistyneessä ja kunnioitetussa perheessään hänelle kehittyi jalo luonne ja hienostunut käytös, jotka vahvistivat hänen inhimillisyytään ja auttoivat häntä pitämään yllä ystävällisiä suhteita niin siviilielämässä kuin kirkollisissa piireissä koko hänen elämänsä ajan. Hän oli kiitollinen erityisesti äidistä, joka oli opettanut hänet rakastamaan jumalallista sydäntä.

Leo Dehon opiskeli pappien johtamassa sisäoppilaitoksessa, oli ahkera opinnoissaan ja vietti nautteonta elämää. Hän tunsikin ensimmäisen kerran kutsumuksen papputeen joulupäivänä vuonna 1856. Hänen isänsä, joka halusi parasta sosiaalista asemaa pojalleen, yritti taivutella tämän kuitenkin hylkäämään kutsumuksensa. Isä lähetti hänet opiskelemaan Pariisiin yliopistoon, josta hän valmistui siviilioikeuden tohtoriksi 21-vuotiaana. Leo Dehonin säännölliset vierailut Saint Sulpien seminaarissa, jossa papillinen henki valtasi, vahvistivat hänen iloaan kut-

sumuksestaan. Hän myöntyi isänsä ehdotukseen matkustaa itämaalle ja iloitsi siitä, että hän vierailisi myös Jeesuksen kotimaassa. Paluumatkalla hän poikkesi Roomaan matkatoveriensä vastusteluista huolimatta, tapasi paavi Pius IX:n ja keskusteli hänen kanssaan tulevaisuudestaan. Paavi, jonka ystävällisyyttä ja pyhyttä hän ihaili, kehotti häntä kirjoittautumaan Santa Chiaran ranskalaiseen seminaariin Roomassa, minkä hän teki lokakuussa 1865. ”Olin viimein kotona, kuinka onnellinen olinkaan

Muistellaan papiksi vihkimistään Lateranikirkossa Roomassa 19:nä joulukuuta 1868 Jumalan palvelija paljasta meille ilon täyttämän sisimpänsä:” Nousin ylös pappina, täydellisesti Jeesuksen omana, täynnä hänen rakautaan Isää kohtaan, hänen antaumustaan sieluille ja hänen uhratautuvaisuuden ja rukouksen henkeän.”

Isä Dehon toimi pikakirjoittajana Vatikaanin ensimmäisessä kirkolliskokouksessa, mikä oli hänelle erittäin vaikuttava kokemus Kirkosta. Hengellisen ohjaajansa neuvosta hän hyväksyi piispansa nimityksen ja niin hänestä tuli nuorin kappalainen St. Quentinin kirkoon Soissonin hiippakuntaan.

Siellä Vapahtaja kutsui hänet opettajaksi ja isäksi Pyhän Sydämen nuorten suurelle joukalle ja hänen valtakuntansa apostoleille sieluissa ja yhteiskuntaelämässä. Nuoren kappalaisen sydän ja sielu paloivat hengellisestä ja pastoraalisesta innostuksesta. Hänen mielensä oli avoin Kirkon hengellisille ja oman aikansa sosiaalisille tarpeille. Hänen aloitteensa olivat viisaita ja hän toteutti ne nopeasti. Hän otti sopivia askelia vastataksaan pastoraalisiin ja sosiaalisiin haasteisiin. Hän osallistui ensimmäisiin työläisyhdistysten pitämiin kokouksiin, julkaisi katolista sanomalehteä ja perusti nuorisotalon, jossa nuoret saivat opetusta ja viettivät vapaa-aikaa. Kaiken keskellä yksi erityinen tapahtuma osoitti suunnan koko hänen loppuelämälleen Jumalan kaitselmuksessa: hänen piispansa nimitti hänet Pyhän Sydämen Palvelijattarien hengellisiksi ohjaajaksi (”Servantes du S. Coeur”). Tässä järjestössä oli innoituksen lähteenä rakkauden ja sovituksen osoittaminen Pyhälle Sydämelle. Sisarten

toivomus oli, että isä Dehon perustaisi pappisveljeskunnan samassa hengessä.

Soissonin uusi piispa monsignor Thibaudier, joka piti Isä Dehonia suurena arvossa ja joka oli nimittänyt hänet hiippakuntansa kunniamieheniksi, antoi hänelle tehtäväksi perustaa katolinen oppikoulu St. Quentinin, mikä puolestaan tuli auttamaan häntä uuden, Jeesuksen sydämen oblaattien veljeskunnan perustamisessa. Kesäkuun 28. päivänä vuonna 1878 vietettiin Pyhän Johannes-evankelistan koulun kappelissa Pyhän Sydämen juhlaa, jonka yhteydessä kaniikki Leo Dehon antoi luostarilupaukset ja ensimmäisenä Pyhän Sydämen pappina lisäsi näihin lupauksiin vielä yhden: lupauksen olla rakkauden ja sovituksen uhrilajana. Häntä alettiin kutsua uudella nimellä Jeesuksen Pyhän Sydämen Isä Johannes.

Muistellaan myöhemmin elämänsä usein niin tuskallisia vaiheita Jumalan palvelija kirjoitti: ”Jumalamme hyväksyi minun uhrilajiani. Hän halusi tehdä veljeskunnan rakennuksesta jotakin arvokasta, jonka perustukset hän oli kaivanut niin syväälle”. Vaikeudet alkoivat pian sen jälkeen. Muutaman toimeliaan vuoden jälkeen, kun ensimmäiset papit olivat valmistumassa, Jumalan palvelija hyväksyi esimerkillisen nöyrästi ja tottelevaisesti pyhän istuimen väliintulon: veljeskunta hajotettiin eräiden ns. jumalallisten ilmoitusten ja joidenkin sääntöntalalaisten röyhkeän toiminnan takia. Loppua seurasi kuitenkin pian uusi alku uudella nimellä: Jeesuksen pyhän sydämen papit. Helmikuun 25. päivänä vuonna 1888 julkaisti ”Ylistyksen dekreetti” hyväksyi virallisesti järjestön ja antoi sille lähetystöhtävän. Paavi Leo XIII rohkaisi Jumalan palvelijaa julistamaan hänen kiertokirjeensä *Rerum Novarum*in sosiaalisen opetuksen, auttamaan pappeja esirukouksiin ja tukemaan heitä pastoraalisesti, perustamaan hiljentyneispaikkoja ja omistautumaan lähetystyölle. ”Tämän tehtävän paavi on uskonut meille”, isä Dehon huomautti tyytyväisenä. Hän toisti seuraavaa lausetta veljeskuntansa jäsenille: ”Jätän teille aarteista kalleimman, Jeesuksen sydämen. Meidän ei koskaan pidä kadottaa näkyvistämme sitä tehtävää, joka meillä on Kirkossa”.

Veljeskunta alkoi vakiintua. 4. heinäkuuta 1906 paavi Pius X julkaisi ”Hyväksymisdekreetin” järjestölle ja 5. joulukuuta 1923 Pius XI julkaisi ”Lopullisen hyväksymisdekreetin”. Lähetystyö levisi useille mantereille tuketuksen kahteen apostoliseen perusajatuksen, jotka isä Dehon jätti veljeskuntansa jäsenille perinnöksi: pappien ja uskovien vetäminen Jeesuksen sydämen puoleen ja päivittäisen rakkauden ja palvelon osoittaminen hänelle; ihmisten elinolotuiden parantaminen perustamalla valtakunnan, jossa oikeudenmukaisuus ja kristillinen lähimmäisrakkaus

vallitsevat.

Paavien Leo XIII, Benedictus XV ja Pius XI myötämielisen suhtautumisen ansiosta isä Dehon jatkoi hänelle uskottua tehtävää kirjoituksissaan, puheissaan, ollessaan mukana yhteiskunnallisissa kokouksissa ja ennen kaikkea niissä monissa tehtävissä, joita hänen perustamansa järjestö suoritti.

Hän kirjoitti päiväkirjansa viimeisillä sivuilla: ”Lupaus, jonka annoin nuoruudessaan kynnyksilleni, oli olla lähetyssaarnaaja ja marttyyri. Minusta tuntuu, että tuo toive on täytetty. Olen lähetyssaarnaaja kaikkien niiden monien lähetyssaarnaajien kautta, jotka ovat levittäytyneet ympäri maailmaa. Olen marttyyri, koska Herramme toi täytymyksen tuon uhrilupausten”.

Jumalan palvelija kuoli 12. elokuuta 1925 Brysselissä antaen näin viimeisen todistuksen rakastavasta luottamuksesta Pyhän Sydämen ja sinuuden runsaasti rakkaita sääntökuntansa jäseniä. Isä Dehonin pyhyys tunnustettiin varauksetta hänen kuoltuaan, sillä hän oli rohkeasti elänyt kristillisten hyveiden mukaan.

”Minä tunnen hänet, johon minä uskon” (2 Tim. 1,12); usko tuli täydelliseksi luottamukseksi. Tälle kalliolle (vrt. Mt. 7:24-25) Jumalan palvelija rakensi elämänsä ja tehtävänsä. ”Tuo murtumaton luottamus”, kuten hänen ensimmäinen seuraajansa monsignor Philippe myöhemmin kirjoitti, ”oli erityisen luonteenomaista isämme sisäiselle elämälle.” Tämä ilmeni jatkuvassa kristillisessä optimismissä, joka huolimatta kaikista koettelemuksista sai hänet kääntämään katseensa Jumalaa kohti ja palava rakkaus Jeesukseen pakotti hänet tekemään rohkeita aloitteita luottavaisin mielin. (Vrt. 2 Kor. 5:14) Isä Dehon kirjoitti: ”Syvä rakkaus Jeesuksen pyhää sydäntä kohtaan on minun elämäni, kutsumukseni ja armoni.” Häntä oli siunattu teologisilla hyveillä (usko, toive ja rakkaus), jotka saivat kaikki, jopa maallikot, ihaillemaan häntä ja suhtautumaan häneen myötämielisesti. Häntä oli siunattu palavalla uskolla, joka ilmeni hänen puheissaan ja hänen elämässään täydellisenä luottamuksena Jumalaan. Hän oli omistautunut kokonaan Jeesuksen pyhän sydämen palvelonalle, mikä ilmeni hänen elämänsä suurissa pyrkimyksissä. Hänen suurin huolenaiheensa oli tehdä tunnetuksi ponnistuksia kaihtamatta rakkauden ja sovituksen tavoite, jonka hän halusi veljeskuntansa sisäistävän. Hän uskoi papeilleen tehtäväksi kirkossa viettää eukaristian sovitusuhria ja huolehtia erityisesti Jeesuksen palvelonasta Pyhässä Eukaristiassa (adoratio). Yhteiskunnallinen sovitustyö ilmeni oikeudenmukaisuutena ja armeliaisuutena ja toimi polkuna rakkauden kulttuuriin. Jeesuksen sydän oli se keskus, jonka hän palavasti halusi nähdä myös dehoniaanisen perheensä,

Kirkon ja maailman keskuksena. Häntä kutsuttiin edelläkävijäksi siinä mielessä, että hän toteutti paavi Leo XIII:n kiertokirjeessään *Rerum Novarum* (1891) antamaa kehotusta ”Kirkon täytyy mennä ihmisten luokse.” Tätä ajatusta isä Dehon puolusti kaikin voimin ja levitti sitä älykkäästi pappien ja ihmisten keskuuteen.

Isä Dehon oli kehittänyt Kristuksen sydämen metsiskelyn avulla pysyväksi luonteenpiirteeksi viehättävän ystävällisyyden, minkä vuoksi hän miellytti ihmisiä, erityisesti nuoria. He tunsivat vetoa häneen huomattaessaan, kuinka suuresti hän rakasti heitä. Harvoin on keittä pappia rakastettu niin paljon. Kuollessaan hänet tunnettiin nimellä ”Très bon père”, erittäin lempeä isä. Hän rakasti nuoria, koska hän halusi saada heidät kiinnostumaan pappeudesta, veljeskunnasta ja Kristuksesta.

Kardinaalilhyveet (viisaus, oikeudenmukaisuus, kohtuus ja rohkeus), jotka kekevät ihmisen käytöksen tasapainoiseksi, sopuisuutiseksi ja varmaksi, löysivät hänessä otollisen kohteen. Hänen pitkän elämänsä vaiheet, jotka olivat usein hyvin tuskalliset, osoittivat kuinka hyvin Jumalan palvelija osasi myöhemmin kohdata viisaasti, rohkeasti ja tynnosti mitä vakavampia ongelmia. Hänen janonsa pihyyteen ja hänen apostolinen innostuksensa löysivät voimansa sääntökuntaelämässä. Tämä innostus ja uskolisuus veivät hänet syvemälle tielle mystiikkaan. Varakaasta perheestä saamansa omaisuuden hän luovutti sen työn tekemiseen, johon Pyhä Henki oli hänet johdattanut. Tarmokkaana ja uskaltaana apostolisissa ja sosiaalisissa pyrkimyksissään hän jatkuvasti osoitti uskosta syntynyttä nöyrää ja syvää tottelevaisuutta erityisesti pyhää istuinta kohtaan, mikä takasi hänelle oppillisesti varman pohjan ja turvallisen polun koko elämän läpi. ”Soissonin täydentävä kanoninen oikeusistuin”, joka monien todistajien yksimielisyydellä vahvisti hänen elämänsä hyveellisyyden, päättyi piispa Peter Doullairdin toteamukseen: ”Isä Dehonin pyhyden maine on hiippakunnassamme kiistaton. Ihmiset muistavat hänet poikkeuksellisenä persoonallisuutena, silmiinpistävästi arvokkaana ihmisenä, mutta he muistavat hänet vielä paremmin hänen elämänsä pihyyden tähden.”

Hän eli koko elämänsä ajan Neitsyt Marian hellässä huomassa: ”Eläköön Jeesuksen sydän Marian sydämen kautta”, oli hänen tervehdyksensä. Hän kannusti pappejaan olemaan yhteydessä Marian kanssa ja pitämään häntä äitinaan ja esikuvanaan heidän rakkauden ja uhrautumisen kutsumuksessaan. Hän kannusti heitä yhdessä Marian kanssa osallistumaan hänen papillisen Poikansa sovitukseen. Kuten Maria heidän oli määrää olla sen Veren ja Veden ehtoolliskalkkeina ja kanavina, joka virtasi Jeesuksen avoimesta sydäimestä.

Pyhän sydämen retretti Turussa

Isä Frans Vossin SCJ johdolla helmikuun 11-13.2.2005. Retretti alkaa pe klo. 19.00 ja päättyy su klo. 14.00. Aiheena on: valmistaudumme isä Leo Dehonin autuaaksi julistamiseen keväällä.

Ilmoittautumiset Birgittalaissarille, Ursininkatu 15a, 20100 Turku, puh. 02-2501910, sähköposti birgitta.turku@kolombus.fi. Tiedustelut Matti Andelin, puh 040 5792426. Kaikki kiinnostuneet ovat tervetulleita.

Adventtikeräys Adventinsamling Advent Collection

Tämän vuoden adventtikeräyksen kohteena ovat Darfurin pakolaiset. Apu toimitetaan perille Caritas Internationaluksen ja ACT-allianssin yhteisenä hankkeena.

Caritas Internationalis ja protestanttisten kirkkojen Action of Churches Together-allianssi ovat yhdistäneet voimansa auttaakseen hädänalaisia ihmisiä Sudanin Darfurissa.

Yhteinen ekumeeninen avustushjelma on käynnistänyt puolitoista vuotta kestävä hankkeen, jonka toteutuksesta vastaavat ACT:n jäsenet, Norjan kirkon ulkomaanapu, Sudanin kirkkojen neuvosto, Sudanin kehitystyöjärjestö ja Sudanin katolisen kirkon avustustyöjärjestö.

Tavoitteena on kerätä yhteensä 15 miljoonaa euroa suojan, veden ja viemäriin saamiseksi sekä yöpymiseen ja ruoanlaittoon tarvittavien vä-

lineiden hankkimiseksi. Avunsaajina on puoli miljoonaa pakolaista Darfurin etelä- ja länsiosassa. Hankkeella varmistetaan myös alle viisivuotiaiden riittävä ravitsemus ja järjestetään opetusta kouluikäisille lapsille.

Keräyksen tuotolla ketaan myös Ugandan AIDS-oppojen terveydenhuoltoja ja peruskoulutusta. Suomen Caritaksen hanke Ugandassa alkoi vuonna 2002.

Adventinsamlingens mål i år är flyktingarna i Dafur i Sudan. Hjälpen når fram genom ett samprojekt mellan Caritas Internationalis och ACT-alliansen.

Caritas Internationalis och den protestantiska Action of Churches Together-alliansen har förenat sina krafter för att hjälpa nödständla i Dafur i Sudan.

Det ekumeniska biståndsprogrammet har gett upphov till ett projekt som kommer att fortsätta i ett och ett halvt år. Projektet förverkligas av medlemmar i ACT, norska kyrkans utlandshjälp, kyrkans råd i Sudan, samarbetsorganisationen för utveckling i Sudan och katolska kyrkans biståndsorganisation i Sudan.

Målet är att samla in totalt 15 miljoner euro för anskaffning av utrustning för att ge de nödständla skydd, vatten, kloaksystem, logi och kök-möjligheter. De nödständla uppgår till en halv miljon i de södra och västra delarna av Dafur. Projektet säkrar även tillräcklig näring för barn under fem år och ordnar skolgång för barn i skolåldern.

Insamlingsmedlen används även för att täcka utgifter för sjukvård och grundskolning för barn som blivit föräldralösa pga AIDS.

Finlands Caritas inledde sitt projekt i Uganda år 2002.

Advent collection this year is ecumenical effort to help emergency in Sudan's Darfur province.

Caritas Internationalis and protestant Action of Churches Together-alliance have joined forces to respond to the ongoing humanitarian emergency in Darfur.

ACT's members, Norwegian church aid, the council of Sudanese Churches, the development aid organisation of Sudan and the welfare organisation of Catholic Church in Sudan have taken the responsibility to carry out this one and half year program.

This joint program is striving to collect 15mio euro to get shelter, water, sewage and equipment needed for cooking and sleeping. In outhern and western part of Darfur there are half a million people in need of THIS help.

Ajan oloon isä Dehonin pyhyden maine kasvoi. Belgian Malinesin hiippakunnassa, jossa Jumalan palvelija kuoli, aloitettiin hänen autuaaksi julistamisen ja kanonisoinnin prosessi 31. toukokuuta 1952. Siinä tutkittiin ja koottiin yhteen todistuksia Jumalan palvelijan elämästä ja hyveistä. Tutkimuksia jatkettiin Roomassa vuosina 1952-1953 ja niitä seurasi Soissonin täydentävä prosessi vuosina 1958-1961. Sen jälkeen kun lausunto oli valmisteltu Pyhäksi julistamisen kongregaation normien mukaisesti, tehtiin kysely Jumalan palvelijan hyveitten esikuvallisuudesta. Teologien erityisneuvosto antoi tälle hyväksymisensä 30. tammikuuta 1996. Kokouksessaan 3. päivänä helmikuuta seuraavana vuonna kardinaali Edward Gagnon esitteli asian kongregaation täysistunnossa ja kardinaalit ja piispat julistivat, että Jumalan palvelija, Jeesuksen Pyhän Sydämen Isä Leo Johannes Dehon oli harjoittanut teologisia hyveitä, kardinaalihyveitä sekä muita vastaavia hyveitä esimerkillisesti.

Tarkka selonteko tästä kaikkesta jätettiin maaliskuun 25. päivänä vuonna 1997 paavi Johannes Paavali II:lle, joka hyväksyi sen ja määräsi dekreetin julkaistavaksi.

Annettu Roomassa
8. huhtikuuta
AD 1997

Albert Bovone

Pyhäksi julistamisen
kongregaation
proprefekti

Käännös:
Hilka Bernard

CARITAS ETSII VAPAAEHTOISIA
MYYJIKSI TUOMAAN MARKKI-
NOILLE 7.-19.12. MA-PE KLO 11-18
JA LA-SU 10-17.

Erratum i förra nummret: den här bilden blev helt svart: Den ljuvaste skyddsmantel-Madonnan från Frankrike.

Vakio-ohjelma

Helsinki

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 09-6824040, fax 09-6224618. Sähköposti henrik@catholic.fi.

La 17.40 vesper, 18.00 aattomessu; **su** 9.45 missa latina, 11.00 päämessu, 12.30 eri kielisiä messuja ja perhemessu, 18.00 iltamessu. **Ma, ke, pe**, messu 18.00; **ti, to** messu 7.30. **Ke** 17.30 ruusukkorukous; **pe** 17.30 adoraatio. **Ke, la** 19.30 neokat. yhteisön liturgia. Rippiaika **la** 17.00-17.45 ja sopimuksen mukaan.

Pyhän Marian seurakunta

Mäntytie 2, 00270 Helsinki. Puh. 09-2411633, fax 09-2411634. Sähköposti maria@catholic.fi. Kotisivu maria.catholic.fi.

Su 10.00 päämessu suomeksi (1. sunn. ruotsiksi/suomeksi), kirkkokahvit; 11.30 messu (1. sunn. suomeksi/ruotsiksi, 2. sunn. englanniksi, 3. sunn. suomeksi/vietnamiksi, 4. sunn. saksaksi, (5. sunn. perhemessu suomeksi), kirkkokahvit; 18.30 iltamessu. **Ma** 13.30 messu; **ke, pe** 7.15 aamumessu; **ti, to, la** 18.30 iltamessu. **Ti** 18.00 ruusukkorukous, **to** 18.00 vesper. Rippitilaisuus: **ti** ja **la** 18.00-18.30 tai sopimuksen mukaan.

Turku

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta

Ursininkatu 15a, 20100 Turku. Puh. 02-2314389, fax 02-2505090. Sähköposti birgitta@catholic.fi. Kotisivu birgitta.catholic.fi

Su 10.30 päämessu, 18.30 iltamessu englanniksi/Mass in English, **ma, ke, pe, la** 7.30 aamumessu, **ti, to** 18.30 iltamessu. **To** 18.00 adoraatio. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan.

Jyväskylä

Pyhän Olavin seurakunta

Yrjönkatu 36, 40100 Jyväskylä. Puh. 014-612659, fax 014-612660. Sähköposti olavi@catholic.fi. Kotisivu olavi.catholic.fi

Su 10.30 päämessu. **Ke** 18.00 iltamessu. Tiedot muiden arkipäivien messuista puhelimitse ja kirkon ovelta. Rippitilaisuus sopimuksen mukaan. Messut Jyväskylän kirkossa yleensä: **ma** 18.00 (sisarten kappelissa), **ti** 7.00, **ke** 18.00, **to** 7.00, **pe** 7.00 **la** 8.00. Poikkeukset seurataa kirkon ilmoitustaululta.

Tampere

Pyhän ristin seurakunta

Amurinkuja 21 A, 33230 Tampere. Puh. 03-2127280, fax 03-2147814. Sähköposti risti@catholic.fi. Kotisivu www.kolumbus.fi/risti.

Su 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 18.00 iltamessu/Mass in English. **Ti, to** 7.30 aamumessu, **ma, ke, pe** 19.00 iltamessu. **Ke** 18.40 iltarukous. **pe** 18.30 adoraatio. **La** messu kysy papilta. Rippi jokapäivä puolittuntia ennen messua tai sopimuksen mukaan. Huom. Matkat, katekeesipäivät ja lastenkerhot yms. saattavat aiheuttaa muutoksia arkimessujen aikoihin. Varsinkin lauantain messuajat vaihtelevat. Tarkista kirkon ilmoitustaululta.

Kouvola

Pyhän Ursulan seurakunta

Valimontie 1, 45100 Kouvola. Puh. 05-3711251. Sähköposti ursula@catholic.fi. Kotisivu www.sci.fi/~stan. Pankkiyhteys: Sampo 800015-1888441.

Su 11.00 (1., 2. ja 5. sunn.) tai 18.00 (3. ja 4. sunn.) päämessu kirkossa, **to** 18.00 iltamessu. Joka kuukauden 1. **pe** messu ja adoraatio klo 18.00, paaston aikana perjantaisin ristintien hartaus klo 18.00. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan. Kirkkoherra tavattavissa parhaiten torstaisin.

Oulu

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

Liisantie 2, 90560 Oulu. Puh. ja fax 08-347834. Isä Paolon gsm 041-5731595. Sähköposti perhe@catholic.fi.

Su 11.00 päämessu. **Ma, ti, ke, pe** 18.30 iltamessu. **Ke, la** 19.00 neokatekumenaalilyhteisön liturgia. Rippitilaisuus **pe** 17.30 - 18.30, puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan.

Helsinki

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta

27.11. la 10.00 lauantaikurssi englantilaisessa koulussa, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
28.11. adventin 1. sunnuntai: 9.45 lat/esp, 11.00 päämessu, 12.30 messu venäjäksi, 16.00 messu Tikkurilassa, 18.00 iltamessu
29.11. ma 18.30 johdantokurssi seurakuntatalissa
30.11. ti 18.00 CSC: ruusukko ja messu
4.12. la 9.45 uskonnonopetus ranskaksi (11.00 messu), 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
5.12. adventin 2. sunnuntai: 9.45 lat/engl, 11.00 päämessu, 12.30 messu italiaksi, 16.00 messu puolaksi, 18.00 iltamessu
6.12. ma itsenäisyyspäivä: 11.00 messu isänmaan puolesta
11.12. la 10.00 lastentarhan joulujuhla, 12.30 uskonnonopetus ensikommuniota varten, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
12.12. adventin 3. sunnuntai: 9.45 lat/ranska, 11.00 päämessu, 12.30 perhemessu, 13.30-17.30 adoraatio, 18.00 iltamessu
13.12. ma johdantokurssi seurakuntatalissa
14.12. ti 18.00 CSC: ruusukko ja messu
15.12. ke 19.30 joulukonsertti kirkossa
18.12. la 9.45 uskonnonopetus ranskaksi (11.00 messu), 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
19.12. adventin 4. sunnuntai: 9.45 lat/engl, 11.00 päämessu, 12.30 messu ruotsiksi/mässä på svenska, 16.00 messu Porvoossa, 18.00 iltamessu
21.12. ti 18.00 CSC: ruusukko ja messu
24.12. pe jouluaatto: 14.00 jouluaaton perhemessu, 16.00 messu ruotsiksi/mässä på svenska, 24.00 jouluyön messu
25.12. la Herran syntymä, joului: 12.00 joulupäivän messu, 18.00 iltamessu englanniksi/Mass in English
26.12. 1. joulun jälkeinen sunnuntai, pyhän perheen juhla: 9.45 lat/esp, 11.00 päämessu, 12.30 messu venäjäksi, 16.00 messu puolaksi, 16.00 messu Tikkurilassa, 18.00 iltamessu
28.12. ti 18.00 joululauluja seimenen äärellä
31.12. pe 18.00 kiitosmessu
1.1. la pyhän Jumalansyntyttäjän Marian juhlayhä: 12.00 päämessu, 18.00 iltamessu
2.1. 2. joulun jälkeinen sunnuntai: 9.45 lat/engl, 11.00 päämessu, 12.30 messu italiaksi, 16.00 messu puolaksi, 18.00 iltamessu

----- Diaspora -----
Porvoo (ort. kirkko): 19.12. su 16.00
Tikkurila (ort. kirkko): 28.11.; 26.12. su 16.00

Pyhän Marian seurakunta

27.11. 9.30 messu ruotsiksi/mässä på svenska, 10.00 lauantaikurssi Englantilaisessa koulussa/English school, 11.00 messu suomeksi/mässä på finska, 18.30 aatto messu
27.11-3.12. juhlaiviikko Pyhän Marian seurakunnassa, tarkempi ilmoitus ohjelmasta muualla lehdessä
28.11. adventin 1. sunnuntai: 10.00 messu suomeksi/Mass in Finnish, Teresojen myyjäiset messun jälkeen, 11.30 messu saksaksi/Messe auf Deutch, 18.30 iltamessu
4.12. la 10.00 seurakuntamme 50-vuotisjuhlamessu, kirkkokahvit Englantilaisessa koulussa
5.12. adventin 2. sunnuntai: 10.00 messu ruotsiksi/mässä på svenska, 11.30 messu suomeksi/mässä på finska, 18.30 iltamessu
8.12. ke autuaan Neitsyt Marian perisynitön sikiäminen, juhlayhä: huom. ei aamumessua, 9.30 koululaisten messu, 18.30 iltamessu
11.12. la 10.00-14.00 ensikommuniopetus, 18.30 aattomessu
12.12. adventin 3. sunnuntai: 10.00 messu suomeksi/Mass in Finnish, 11.30 messu englanniksi/Mass in English, 16.00 messu espanjaksi/Mass in Spanish, 18.30 iltamessu

13.12. ma huom. ei ole messua ja eikä Maanantai-klubia!
19.12. adventin 4. sunnuntai: 10.00 messu suomeksi/Mass in Finnish, 11.30 messu suomeksi/vietnamiksi, 18.30 iltamessu
24.12. pe jouluaatto: 14.00 perhemessu/Family Mass, 24.00 jouluyön messu
25.12. la Herran syntymä, joului: 11.30 päämessu/piispan messu, 18.30 iltamessu
26.12. 1. joulun jälkeinen sunnuntai, pyhä perhe: Jeesus, Maria ja Joosef, juhlayhä: 10.00 messu ruotsiksi/mässä på svenska, 11.30 messu suomeksi/mässä på finska, 18.30 iltamessu

----- Diaspora -----
Hanko (Täktomin kappeli):
Karjaa (Pyhän Katariinan kirkko): 21.11. su 16.00
Lohja (Pyhän Laurin kirkko): 7.11. su 14.00!
Riihimäki (Siunauskappeli): 13.11. la 16.30

SEURAKUNTANEUVOSTON VAALIT

Pyhän Marian seurakunnan seurakuntaneuvostonvaalit pidetään 7.-21.12.2004. Jos haluat ehdokkaaksi, lähetä valokuvasi ja henkilötietosi Pyhän Marian seurakunnan kansilialla 6.12.2004 mennessä.
Kiitos.

St. Mary's Parish Council elections will take place between 7.-21.12.2004. If you are interested in becoming a candidate please send a photograph with your personal information to St. Mary's secretariat before December 6th.
Thank you.

Turku

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta

28.11. adventin 1. sunnuntai: 10.30 päämessu, 11.45-15.00 Birgittalaisarten ja Teresojen myyjäiset Birgittasalissa, 18.30 Mass in English
4.12. la 10.00 messu Ahvenanmaalla
5.12. adventin 2. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.30 Mass in English
7.12. ti 19.00 miestenpiiri
10.12. pe 17.00 katekeesi Porissa, 18.00 messu Porissa
11.12. la 9.30 katekeesi, 13.00 perhemessu
12.12. adventin 3. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.30 Mass in English
14.12. ti 19.00 teologinen opintopiiri
18.12. la 10.30 lastenkerho, 12.30 perhemessu
19.12. adventin 4. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.30 Mass in English
21.12. ti 19.00 informaatiokurssi

----- Diaspora -----
Ahvenanmaa: 4.12. la 10.00 messu
Pori: 12.11.; 10.12. pe 17.00 katekeesi, 18.00 messu

Miestenpiiri kokoontuu iltamessun jälkeen kuukauden ensimmäisenä tiistaina.

Jyväskylä

Pyhän Olavin seurakunta

27.11. la 9.45 uskonnonopetus Savonlinnassa, 11.00 messu Savonlinnassa
28.11. adventin 1. sunnuntai: 10.30 päämessu, 16.00 messu Kuopiossa
3.12. pe 18.00 messu Kiteellä
4.12. la 9.45 uskonnonopetus Joensuussa, 11.00 messu Joensuussa (ort.kirkko), 16.00 messu Vaakaudessa

5.12. adventin 2. sunnuntai: 10.30 päämessu, 16.00 messu Mikkelissä
 6.12. ma itsenäisyyspäivä: 10.30 messu isänmaan puolesta
 8.12. ke autuaan Neitsyt Marian perisynnin sikiäminen, juhlapyhä: 18.00 juhla-messu
 11.12. la 9.00 lauantaikurssi, 10.30 informaatiokurssi, 12.15 pyhä messu, noin 14.00 joulunäytelmä vanhemmille
 12.12. adventin 3. sunnuntai: 10.30 piispan messu
 15.12. ke 18.00 English Mass
 16.12. to seniorien kokous
 18.12. la 11.00 messu Savonlinnassa
 19.12. adventin 4. sunnuntai: 10.30 päämessu, 16.00 messu Kuopiossa

----- Diaspora -----

Joensuu: (Ort. kirkon srk-sali, Kirkkokatu 32) 13.11.; 4.12. (poik. ort. kirkossa) la klo 11.00, uskonnonopetus alkaa klo 9.45
Kajaani: (Ort. kirkko, Väinämöisenkatu 29) Joulukuussa, päivä ilmoitetaan myöhemmin klo 18.00
Kitee: (Lut. kirkko; Kappelintie 4) 3.12. pe klo 18.00
Kuopio: (Ort. tuomiokirkon srk-sali, Snellmaninkatu 8) 19.12. su klo 16.00
Mikkeli: (Lut. tuomiokirkon krypta, Savilahdenkatu 20) 5.12. su klo 16.00
Savonlinna: (Ort. rukoushuone, Erkonkatu 11) 27.11.; 18.12. la klo 11.00, uskonnonopetus alkaa klo 9.45
Varkaus: (Ort. kirkko, Taipaleentie 26) 9.10.(poik. srk. salissa) 4.12. la klo 16.00

Lasten uskonnonopetus vuonna 2004 (syyslukukausi): 20.11.; 11.12.

Kouluvuonna 2004-2005 järjestämme johdantokurssin katoliseen uskoon Pyhän Olavin seurakunnassa Jyväskylässä. Kurssi on ilmainen ja tarkoitettu sekä muuten asiasta kiinnostuneille että heille, joilla on aikomus liittyä katoliseen kirkkoon. Informaatiokurssi pidetään samaan aikaan lasten uskonnonopetuksen kanssa lauantaisin (18.9.; 16.10.; 20.11.; 11.12.2004 ja 22.1.; 19.2.; 19.3.; 16.4.; 21.5.2005) klo. 10.30 seurakuntamme tiloissa. Tervetuloa!

Tampere

Pyhän ristin seurakunta

27.11. la 9.30 katekeesi, 14.00 perhemessu
 28.11. adventin 1. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.00 Mass in English
 4.12. la 9.00 messu Lapualla, 12.00 messu Pietarsaareissa, 16.00 messu Vaasassa, 18.30 messu Kurikassa
 5.12. adventin 2. sunnuntai: 10.30 päämessu, 15.00 messu Hämeenlinnassa, 18.00 Mass in English
 6.12. ma itsenäisyyspäivä: 10.30 messu isänmaan puolesta
 8.12. ke autuaan Neitsyt Marian perisynnin sikiäminen, juhla: 19.00 juhla-messu, 19.40 naistenilta: aiheena jouluyllätykset
 11.12. la 10.30 lastenkerho, 12.30 perhemessu
 12.12. adventin 3. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.00 Mass in English
 19.12. adventin 4. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.00 Mass in English

----- Diaspora -----

Hämeenlinna: (Matti Alangon katu 11) 5.12. su 15.00
Kokkola:
Kurikka: (kysy kirkkoherralta) 4.12. la 18.30
Lapua: (kysy kirkkoherralta) 4.12. la 9.00
Pietarsaari: (Pyhän Mikaelin kappeli) 4.12. la 12.00
Vaasa: (ort. seurakunnan seurakuntasali, Koulukatu 45) 4.12. la 16.00

Kouvola

Pyhän Ursulan seurakunta

28.11. adventin 1. sunnuntai: 18.00 päämessu
 2.12. to 18.00 adventtiajan iltamessu
 3.12. pe kuukauden 1. perjantai: 18.00 iltamessu
 5.12. adventin 2. sunnuntai: 11.00 päämessu
 6.12. ma 11.00 pyhä messu isänmaan puolesta
 8.12. ke autuaan Neitsyt Marian perisynnin sikiäminen juhla: 18.00 juhla-messu
 9.12. to 18.00 adventtiajan iltamessu
 11.12. la 13.00 perhemessu
 12.12. adventin 3. sunnuntai: 11.00 päämessu
 16.12. to 18.00 adventtiajan iltamessu
 19.12. adventin 4. sunnuntai: 18.00 iltamessu
 23.12. to 18.00 adventtiajan iltamessu
 24.12. pe Herran syntymä joulu, joului-ka, 24.00 jouluyön messu (paimenten messu)
 25.12. la joulu: 11.00 joulupäivän messu ja joulujuhla
 26.12. 1. joulun jälkeinen sunnuntai: pyhän perheen juhla: 11.00 juhla-messu
 30.12. to 18.00 joulujalan iltamessu
 31.12. pe 18.00 kiitosmessu vuoden päättyessä
 1.1. la pyhän Jumalansyntyttäjän Marian juhlapyhä: 11.00 juhla-messu
 2.1. 2. joulun jälkeinen sunnuntai: 11.00 päämessu
 6.1. to Herran ilmestyminen, loppiainen, juhlapyhä: 11.00 juhla-messu ja seurakuntamme perhejuhla
 9.1. 3. joulun jälkeinen sunnuntai, Herran kaste: 11.00 juhla-messu

----- Diaspora -----

Lahti: 4.12.; 8.1.; 5.2.; 5.3.; 2.4.; 7.5. klo 16.00 messu ja klo 14-16 uskonnonopetus ortodoksisessa kirkossa
Lappeenranta: 9.12.; 16.1.; 20.2.; 20.3.; 17.4.; 15.5. klo 11.30 ortod. kirkossa
Haminan Poitsila: 28.11.; 23.1.; 27.2.; 24.4.; 22.5. klo 11.00

Uskonnonopetus: Kouvola: 13.11.; 11.12.; 15.1.; 12.2.; 12.3.; 9.4.; 14.5. klo 11-13.00 ja klo 13.00 pyhä messu. **Lahti:** 6.11.; 4.12.; 8.1.; 5.2.; 5.3.; 2.4.; 7.5. klo 14-16.00

Oulu

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

27.11. la 11.00 uskonnonopetus koululaisille
 28.11. adventin 1. sunnuntai: 9.30 Mass in English, 11.00 päämessu, 17.00 messu Raahessa
 2.12. to 19.00 ekumeeninen sanan Jumalanpalvelus Tuuran kirkkosalissa
 3.12. pe 18.00 pyhän sakramentin palvonta (adoraatio)
 4.12. la 11.00 uskonnonopetus koululaisille
 5.12. adventin 2. sunnuntai: 9.30 Mass in English, 11.00 päämessu, 17.00 messu Torniossa
 8.12. ke autuaan Neitsyt Marian sikiäminen, juhlapyhä: 18.30 juhla-messu
 10.12. pe 18.00 pyhän sakramentin palvonta (adoraatio)
 11.12. la 11.00 uskonnonopetus koululaisille
 12.12. adventin 3. sunnuntai: 9.30 Mass in English, 11.00 päämessu, 17.00 messu Rovaniemellä
 17.12. pe 18.00 pyhän sakramentin palvonta (adoraatio)
 18.12. la uskonnonopetus koululaisille
 19.12. adventin 4. sunnuntai: 9.30 Mass in English, 11.00 päämessu, 17.00 messu Raahessa
 24.12. pe Herran syntymä, jouluaatto: 18.00 pyhän sakramentin palvonta (adoraatio), 24.00 jouluyön messu
 25.12. la Herran syntymä, Joulu, juhlapyhä: 9.30 Mass in English, 11.00 päämessu, 17.00 messu Torniossa
 26.12. 1. joulun jälkeinen sunnuntai, pyhä perhe: Jeesus, Maria ja Joosef, juhlapyhä: 9.30 Mass in English, 11.00 päämessu
 31.12. pe 18.00 pyhän sakramentin palvonta (adoraatio), 18.30 kiitosmessu

vonta (adoraatio), 18.30 kiitosmessu

----- Diaspora -----

Raaha: 19.12. su 17.00
Rovaniemi: 12.12. su 17.00
Tornio: 5.12.; 25.12. su 17.00

Nasaretin pyhän perheen seurakuntaneuvoston vaalit pidetään 3.-12.12.2004. Jos haluat ehdokkaaksi, lähetä henkilötietosi pappilaan 14.11. mennessä. Ehdokkaaksi voi asettua täysi-ikäinen seurakuntalainen, joka on täydellisessä kirkon yhteydessä.

TOIMISTOT

Katekeettinen keskus

Kuusitie 6, 00270 Helsinki. Puh. (09) 2416095, fax (09) 5885157. Sähköposti katekeesi@catholic.fi, kotisivu www.katekeettinenkeskus.fi
 Lucia-puoti, Kuusitie 6. Avoimena vain ti/to klo 12.00 - 18.15

Katolinen tiedotuskeskus

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 0208350751, fax 09-61294770. Sähköposti info@catholic.fi. Kotisivu www.catholic.fi

KESKUKSET

Ekumeeninen keskus

Myllyjärvi, 02740 Espoo. Puh. 09-8557148.

Stella Maris

Sirkkoontie 22, 09630 Koisjärvi. Puh. 019-335793, fax 019-335892.

Studium Catholicum

Ritarikatu 3b A, 00170 Helsinki. Puh. 09-61206711, fax 09-61206710. Email: kirjasto@studium.fi

Kirjasto on avoimena ke klo 14-18. Dominikaanit viettävät kappelissaan messua tavallisesti klo 8.00 maanantaista perjantaihin.

Suomen Caritas

Maneesikatu 2A, 00170 Helsinki. Puh. 09-1357998, fax 09-68423140. Sähköposti info@caritas.inet.fi. www.caritasfinland.fi

TAPAHTUMIA

Academicum Catholicum

Ellei muuta mainita, kokous pidetään Studium Catholicumissa, Ritarik. 3b A, Helsinki. Tilaisuudet ovat avoimia kaikille.

La 27.11. klo 15.00 Pyhän Henrikin seurakuntasalissa jatkuu keskustelu maallikkojen spirituaaliteetistä. Puhetta johtaa Heimo Langinvainio. Pohdimme, mikä on maallikkojen kutsumus ja tehtävä kirkossa ja maailmassa neljäkymmentä vuotta Vatikaanin 2. kirkolliskokouksen jälkeen? Pohdimme myös, miten paimenet saivat entistä paremmin tietoa maallikoiden halusta ja mahdollisuuksista osallistua kirkon elämään./ *I St. Henriks församlingssal diskussion kring temat lekännens spiritualitet. Som ordförande fungerar Heimo Langinvainio. Vad är lekännens kallelse och uppgift i kyrkan och i världen 40 år efter Andra vattikankonciliet? Det är viktigt att herdarna är informerade om deras inställning till och deltagande i kyrkans liv och uppgift i världen.*

To 16.12. klo 18.30 Outi Kecskemeti kertoo suomeksi julkaistusta katolisesta kirjallisuudesta. Ohjelman jälkeen on tarjolla joulujögiä. / *Outi Kecskemeti berättar om i Finland publicerad katolsk litteratur. Julglogg serveras efter programmet.*

Catholic Students' Club

Welcome to the **Rosary and Holy Mass** (Latin/English) in St. Henry's Cathedral on the following Tuesday evenings at 18.00: **Nov. 30; Dec. 14.** For students and young adults and anyone interested in the Catholic Faith.

Karmeliittamaallikot

Hiljainen rukous ja vesper maanantaisin Pyhän Henrikin katedraalin sakramenttikappelissa klo 17.00-17.45. Tervetuloa!

Kirjallisuuspiiri

Kirjallisuuspiiri aloittaa jälleen syyskuussa. Osoite on entinen Ritarikatu 3b A jollonaika 18.30. Syksyn päivät ja aiheet aiheet ovat seuraavat:

9.12. Morris West: Kalastajan kengät
 Tervetuloa! Lisätietoja: Eva Airava, puh. 0400 810044 tai Tuula Luoma, puh. 8767671.

Maallikkofransiskaanit OFS

Kokoontumispaikka Pyhän Marian seurakuntasali, Mäntytie 2, 00270 Helsinki. EUFRA-tema on yhteinen kutsumus vuoropuheluun ja yhteyteen.

To 9.12. yhteisön kokous klo 17.00. Keskustelua ajankohtaisista aiheista ja joulukorttien kirjoittamista.

Maanantaiklubi

Maanantaiklubi kokoontuu Pyhän Marian seurakuntasalissa maanantaisin klo 14.00. Messu ennen kokoontumista klo 13.30. Kaikki ovat tervetulleita!

29.11. Leena Kangas: Jesuiitat
6.12. Itsenäisyyspäivä
13.12. Ei messua eikä klubia
20.12. Toimintapäivä

Pyhän Henrikin seura

Syysohjelma 2004:
Ke 15.12. Joulukonsertti klo 19.30 Pyhän Henrikin katedraalissa
 Kvartetti-liput loppuunmyyty!

Rakkauden lähetyssisarot

Adoraatio maanantaisin klo 18.00 ja pyhä messu perjantaisin klo 18.00. Tervetuloa! Kaarikuja 2 K 60, Kontula, Helsinki. Puh. 09-3403795.

Teresa ry

Teresat kokoontuvat pääasiallisesti Pyhän Marian seurakuntasalissa, Mäntytie 2, joka kuukauden 1. ja 3. tiistai. Ilta alkaa messun vietolla Pyhän Marian kirkossa klo 18.30. Messua edeltää ruusukkorokous klo 18.00 alkaen.

27.11. la Joulumyyjäisten pystytystä seurakuntasalissa klo 13 - 17.

28.11. su Joulumyyjäiset päämessun jälkeen klo 11.15 - 14.30 seurakuntasalissa

7.12. ti Vietämme hyvin ansaitsemaamme joulujuhlia. Tuothan pienen lahjan mukana!

Teresa ry on Helsingin molempien katolisten seurakuntien yhteinen yhdistys. Toimimme pääkaupunkiseudulla Pyhän Henrikin ja Pyhän Marian seurakuntien karitatiivisen työn hyväksi järjestämällä myyjäisiä, joiden tuotosta luovutamme kirkkoherrojen jaettavaksi avustuksia vanhuksen, sairaiden ja lasten tarpeisiin, sekä tuemme nuorten toimintaa. Yhdistyksellä on myös tärkeä tehtävä katolisen identiteetin vahvistamisessa ja sen vuoksi esitelmä- ja keskusteluilmat muodostavat laajan osan toiminnastamme. Tervetuloa mukaan toimintaan!

MUITA ILMOITUKSIA

Seurakuntien ja yhdistysten ilmoitukset seuraavaan lehteen ajalle **17.12.-14.1.** on toimitettava viimeistään **3.12.** mieluiten sähköpostitse osoitteeseen

info@catholic.fi

Säilytä aina tärkeistä aineistosta kopio itselläsi!

Hän yksin riittää

Pyhiinvaelluksella Espanjassa

Muuri Avilan kaupungin ympärillä näyttää valonheittäjien loisteessa melkein valkoiselta myöhään illalla. Puerto San Vicente -portti vie vanhan kaupungin sokkeloisille, kapeille kaduille. Pyhä Jeesuksen Teresa, siviiliniimeltään Teresa de Cepeda y Ahumada, on läsnä kaupungissa. Hänen vaikutuksensa näkyy kaikkialla.

Sunnuntai-illan messussa La Santa -kirkossa pyhä Teresa on kunniapaikalla lähellä altaria. Hän katsoo kuin lumoutuneena kaukaisuuteen valkoisessa kirjaillussa silkkipuvussaan. Koko jalusta hekuu ja kimmeltää hiotusta lastista valmistettujen lyhtyjen valossa. Teresa kutsuu tutustumaan elämänsä ja spirituaaliteettiinsä. Museossa kirkon vieressä hänen elämänvaiheensa ovat esillä kiehtovina dokumentteina.

Isänsä tahdon vastaisesti Teresa halusi antautua nunnaksi ja pakeni Encarnation-luostariin. Siellä hän antoi lupauksensa kaksi vuotta myöhemmin, ja sen johtajana hän toimi vuosien kuluttua. Maltankuume vaivasi häntä ajoittain ja erityisen vaikea se oli 1539, jolloin hän oli pitkään sairaana. Tämän jälkeen Teresan hengellinen kehitys muuttui vähitellen yhä mystisempään suuntaan. Luostarin kappelin sivustalla on edelleen nähtävänä pieni huone, jossa Teresa koki transverbaation; hän näki, miten enkeli lävisti hänen sydämensä

tulisella keihäällä.

Luostarissa elettiin epätaasa-arvoisesti; rikkaat sisaret asuivat sviiteissään palvelijoihin, köyhät makuusaleissa joskus jopa nälkää nähdessä. Teresa päätti perustaa uuden luostarin, jossa kaikki olisivat samanarvoisia. Sellaiseksi tuli Pyhän Josefin luostari Avilassa. Siellä Teresa riisui kolmen muun perustajaisarensä kanssa kenkensä ja puki jalkaansa yksinkertaiset punotut sandaalit. Näin oli kengättömien karmeliittien uusi sääntökunta saanut alkunsa. Elämä omistettiin köyhyydelle ja tasa-arvolle. Elämäntyötään Teresa jatkoi perustamalla Espanjaan kaikkiaan 17 luostaria ja kirjoittamalla useita teoksia. Salamancan luostari on järjestyksessä toinen, ja sen perustamispäivä on 1.11.1572.

Encarnation-luostarin museossa on tuoli, jossa pyhä Ristin Johannes, siviiliniimeltään Juan de Yepes y Alvarez, otti vastaan rippejä. Hän istui tuolilla luostarin ulkopuolella ja sisaret ripittäytyivät sisällä seinän takana. Pyhä Johannes asui vierailulla ollessaan mökissä luostarin pihalla. Museon monien reliikkien joukossa on Ristin Johannesen hammas. Pyhimyksestä tuli myös reformaattori, sillä Teresan pyynnöstä hän uudisti karmeliittaveljien luostarilaitoksen.

Pyhän Josefin luostari on

avilalaisten arvostama. Sen ympäristöä suojellaan eikä lähikaduilla ajeta autoilla. Hiljaisuus ja rauha vallitsevat. Pyhiinvaeltajien lisäksi kadulla liikkuu vain harvoja jalankulkijoita, ja muutama sisilisko vilahuttaa seinustalla aurin-gonpaisteissa.

Pyhiinvaeltajien messu vanhassa kappelissa on koru-

Segovian karmeliittaluostari, joka toimii myös retriittikeskuksena, on luonnonkauniilla paikalla 1100-luvulla rakennettua Alcazarin palatsia vastapäätä laakson toisella puolella. Täällä Ristin Johannes on rukoillut luolassa, istuttanut syressin ja katsellut kaunista maisemaa, jossa nyt pikkulinnut lentelevät edestakaisin rauhallisesti liikkuvia pyhiinvaeltajia säikkyen.

13.12.1591 kuolleen pyhän Ristin Johanneksen maalliset jäännökset lepäävät marmoriarokassa luostarin kappelissa. Messun jälkeen pyhiinvaeltajaryhmä kiertää arkon ympäri pyhää mystikko kunnioittaen. Älä häiriinny rukouksistamme ja laulustamme, sinä ikuunta nukkua pyhä Juan de la Cruz.

Kallioiselle mäelle rakennettu Toledo on ollut olemassa jo roomalaisvallan aikana ensimmäisellä vuosituhannella. Maurit valtasivat sen 711, ja 1085 siitä tuli Kastilian ja myöhemmin koko Espanjan pääkaupunki. Kaupungin sokkeloisilla, elämää kuhisevilla kujilla on aistittavissa maurilainen ilmapiiri. Tajo-joki kiertää kaupunkia vihertävänä ja tummana.

Erään kapean, ylämäkeen nousevan kadun varrella on entinen luostari, jossa pyhä Teresa kirjoitti Elämäni-teoksen ensimmäisen luonnok-

sen. Kun kulkee kaupungin portista, muistaa Ristin Johannesta, joka paetessaan yhdeksän kuukautta kestäneestä vankeudesta kulki portista yöllä pimeässä ruoskittuna ja sairaana ja pääsi turvaan karmeliittaisarten klauusuriin. Sinne takaa-ajajia ei laskettu ja hän sai toipua rauhassa.

El Grecon maalauksen apostoli Johanneksen lempeä katse jää mielen sopukoihin museossa ja käsittämättömän suuren, viisilavaisen katedraalin sakaristossa olevien maalausten joukosta.

Teresan juhlapäivän messu 15.10. vietetään Avilan San Ignacio -kirkossa. Kirkon katossa pyhä Ignatius de Loyola ja pyhä Francisco Xavier katselevat osallistujien runsasta joukkoa. Messun jälkeen pyhä Teresa ja Nuestra Señora kannetaan kulkueessa kumpikin omilla jalustoillaan kaupungin aukiolle, missä juhla jatkuu valkoisen, kukkaseppelien koristellun Teresan patsaan äärellä. Soittokunnat soittavat, soittajien siniset työhdöt vilahtelevat ja sotilasosasto marssii ryhdikkäänä.

Pyhiinvaeltajat kiittävät asiantuntevaa matkanjohtajaa ja suunnittelijaa Heidi Tuori-la-Kahanpäättä harvinaisesta tilaisuudesta tutustua Espanjan hengelliseen ja kulttuuriin historian ja isä Frans Vossia SCJ, joka väsymättömästi ja iloisena piti huolta pyhiinvaeltajien hengellisestä elämästä.

ELINA GRÖNLUND

Tuhat vuotta kuin yksi päivä.

Pyhiinvaeltajat polvistuvat.

Altтарin kultaus hehkuu

kynttilöiden häilyvässä valossa.

Kellot helisevät kirkkaina,

kun Kristuksen ruumis kohoaa.

Tuhat vuotta tässä,

meissä ja Kristuksen ruumiissa.

ton ja kaunis. Alkuperäisestä kappelista on jäljellä enää klauusuriin ristikko paksuine piikkeineen korkealla vasemmalla seinällä.

Pyhä Teresa on saanut viimeisen leposijansa Alba de Tormesissa. Hänen lepoaan on häiritetty, sillä hänen ruumiinsa kuljetettiin eräänä yönä salaa Avilaan Pyhän Josefin luostariin. Alban ruhtinaat vaativat pyhän vainajan kuitenkin nopeasti takaisin. Teresan sydän on hopeaa ja lasia olevassa rasiassa vitriinisä Alba de Tormesin kirkon museossa.

Papin mietteitä pyhiinvaellukselta: Avilan Jeesuksen Teresan ja Ristin Johanneksen tiellä

Aikana, jolloin Keski- ja Pohjois-Euroopassa puhkesivat kristikuntaa jakavat reformatoriset liikkeet, Etelä-Euroopassa puolestaan oli syntynyt vastaavia uudistusliikkeitä. Niiden perustajien joukossa oli mm. Espanjassa syntyneet Ignatius de Loyola, josta tuli voimakkaan jesuiittajärjestön perustaja ja katolisen kirkon puolustaja, sekä mystikot Avilan Teresa eli Jeesuksen Teresa ja Ristin Johannes. Jälkimmäiset saivat Jumalalta tehtäväkseen herättää eloon uuden, niin sanotun paljasjalcaisten eli kengättömien (latinaksi diskalceattien) karmeliittojen

haaran Karmelin hengellisessä perheessä. He halusivat herättää uudelleen voimaan Karmelin erakkojärjestön alkuperäisen luostarisäännön. He noudattivat mm. ankaraa askeesia ja vihkiytyivät johdonmukaisesti elämään evankelisten neuvojen hengessä. Siten vuosisatojen aikana he eivät ole vaikuttaneet rakentavasti ainoastaan Jumalalle vihittyyn elämään ja sen kehitykseen kirkossa, vaan myös maallikkojen henkilökohtaiseen suhteeseen Jumalaan. Tästä syystä molemmat on julistettu kirkonopettajiksi.

Karmelin vuori

Jo Vanhan testamentin Palestiinassa perimätiedon mukaan eli Karmelin vuorella erakkoja, jotka pitivät Israelissa elävänä uskon ainoaan Jumalaan. Kuuluisin heistä oli profeetta Elia. Kun maassa ei ollut satanut muutama vuoteen, kuningas Ahab syytti Eliaa hätätilasta, joka oli syntynyt kuivuuden johdosta. Kuningas itse ei tunnustanut omaa syntiään, sillä hän oli sallinut epäjumalan palveluksen valtakunnassaan eikä siten halunnut lopettaa Baalin pappien uhripalveluksia. Elia haastoi heidät uhririkkipailuun ainoan ja totisen Jumalan puolesta sanoen ”Se jumala, joka syyttää uhrilahjat tuleen on tosi Jumala.” Elia uhrilahja syytti heti palamaan. Toisten uhrin ei syyttyneet, vaikka papit huusivat kaikkien

voimin Baalia avukseen. Silloin kansa tuloksen nähdesään heittäytyi kasvoilleen ja huusi: ”Herra on meidän Jumalamme”.

Sen jälkeen profeetta lupasi, että Jumala tulisi pian lopettamaan kuivuuden ja lähettää sateen. Ennustus kävi toteen. Hänen palvelijansa näki pienen pilven nousevan mereltä, miehen kämmenen kokoisen ja samassa alkoi sataa kaatamalla (1 Kun. 18). Karmelin erakkojen mielestä tämä pieni pilvi oli enne luvattun messiaan eli Kristuksen tulemisesta, merkki, joka vahvisti heidän toivoaan Jumalan rakkauteen ja laupeuteen kansaansa kohtaan. Myöhemmin Uudessa testamentissa, kun Vapahtaja oli tullut ihmiseksi ja messiaaninen aika oli alkanut, Karmelin erakot näkivät pienessä pilvessä Neitsyt Marian, joka synnytti Pyhästä Hengestä maailmaan Messiaan, Jumalan Pojan. Täten Marian kautta toteutui ihmeellisellä tavalla Herran sanan profeetta Jesajan kirjassa: ”Vihmokokoon taivas, virratkoon oikeus ylhäältä pilvistä, avautukoon maa ja kasvako pelastuksen hedelmää ja versokoon vanhurskaus” (Jes. 45:8). Siksi Karmelin vuorella Neitsyt Maria on aina kunnioitettu Jumalan synnyttäjänä, Kirkon äitinä ja esikuvana sekä esirukoilijana. Kun islamin usko keskiajalla sulki Pyhän maan kristityiltä, karmeliitat lähtivät Eurooppaan ja järjestäytyivät siellä kerjäläis munkkien tavoin. Keskiajan lopussa noin 14. vuosisadalla syntyi myös karmeliittanunien oma haara, mutta sen luostarisääntö oli aluksi vielä sangen puutteellinen. Trenton kirkolliskokouksen uudistusten ansiosta (1545–1563) Avilan Teresa ja Ristin Johannes saivat tilaisuuden toteuttaa omat näkemyksensä karmeliittaelämästä ja ylipäänsä Kristuksen seuraamisesta.

Jeesuksen pyhä ihmisyys

Kengättömien karmeliittahaaran keskeinen ajatus löytyy Avilan Teresa sanoista: ”Vain Jumala riittää” (Solo Dios basta!). Jumala on heidän hengellisyytensä keskus. Jeesuksen Teresan ja Ristin Johanneksen kirjoittamansa kirjat, kuten Sisäinen linna ja Pimeä yö, vaikuttavat ensi silmäyksellä vaikeilta. Ne kuitenkin vain osoittavat sen tien eri vaiheet, jonka läpi jokaisen munkin, nunnan ja uskovon on mentävä, voidak-

seen päästä Jumalan vuorelle, Jumalan kirkkauteen, taivaalliseen Jerusalemiin. Kristuksen pyhä ihmisyys on tie, totuus ja ovi elämän pyhyyteen ja vanhurskauteen. Ei liene aivan sattumaa, että Avilassa olevan luostarin nimi, jossa Jumala valmisti pyhää Teresaa tulevaan tehtävään, luostarisäännön uudistamiseen 30 vuoden ajan, oli inkarnaation eli Herran ihmiseksitulon luostari. Oman haaransa perustettuaan Teresa valitsi itselleen myös uuden luostarisäsen nimen. Hänestä tuli Jeesuksen Teresa. Rukoileminen oli Teresan mielestä ikään kuin ystävän kanssa olemista. Mietiskellen Jeesuksen elämän eri vaiheita, hänen lapsuuttaan ja aikuistumistaan Nasaretissa, työskentelyään kasvatusisänsä verstaassa, julistustyöhään Palestiinassa, kärsimyksensä, kuolemansa ja ylösnousemuksensa salaisuuksia sekä Pyhän Hengen lähettämistä, josta kirkko syntyi, pyhä Teresa oppi ymmärtämään oman osansa Jumalan pelastussuunnitelmassa, luostarin sekä kirkon elämässä.

Samoin hän sai myös hyviä virikkeitä Marian ja Joosefin avoimuudesta Jumalan Hengelle, Marian palvelualltudesta ja Joosefin uskollisuudesta Jumalan tahdolle.

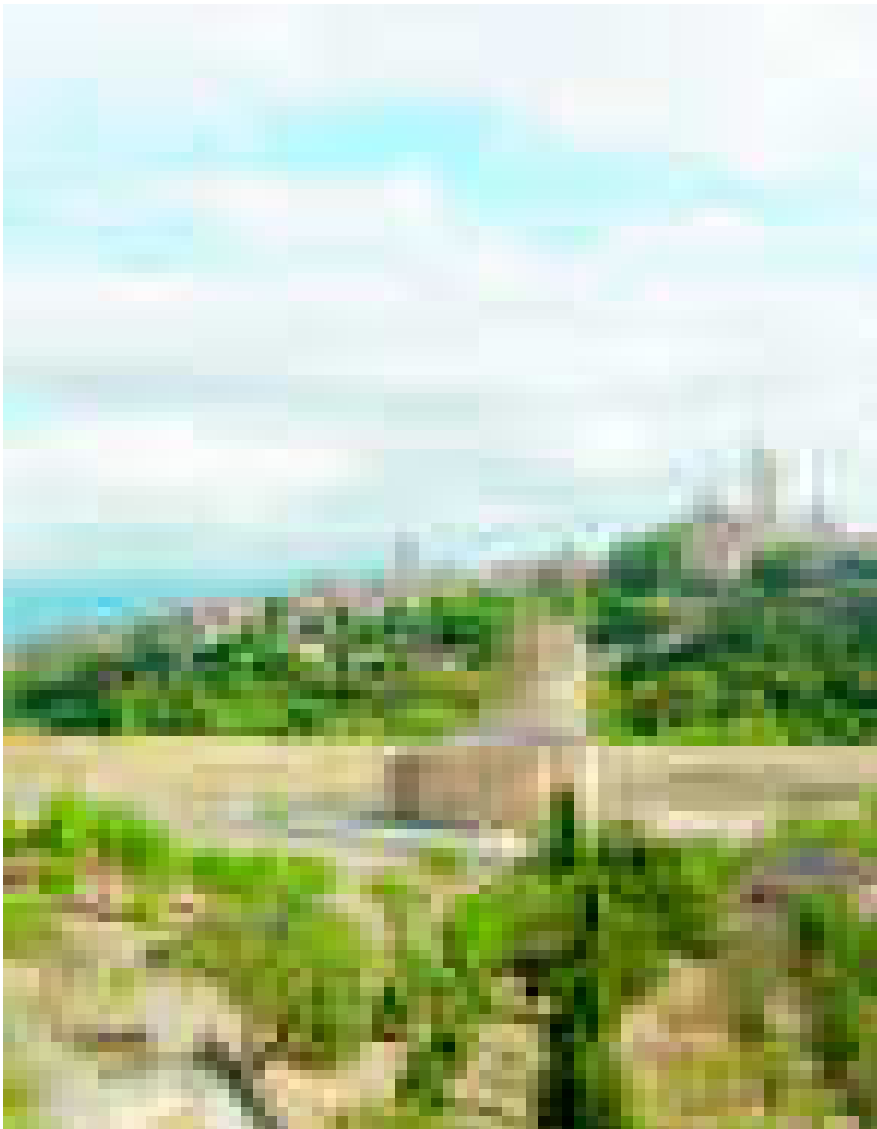
Todellisuudentajuinen Jeesuksen Teresa kirjoitti elämäkerrassaan, että pyhä Joosef on aina auttanut häntä, kun hän on vedonnut hänen esirukoukseensa ja apuunsa. Ei ihme, että hän omisti perustamansa ensimmäisen kengättömien karmeliittojen nunnaluostarinsa Avilassa erityisesti pyhälle Joosefille, Jeesuksen kasvatusisälle, josta tuli luostarin taivaallinen suojelijan.

Pyhä Jeesuksen Teresa

Teresan elämä ei ollut helppoa, mutta hänen sisäinen elämänsä oli vahva ja hän tunsi Vapahtajan rinnallaan. Raamatusta ja sakramenttien, erityisesti pyhän eukaristian ja parannuksen sakramenttien kautta hän sai lohdutusta ja voimaa mennä eteenpäin. Sen lisäksi hän löysi itselleen sellaiset rippisäät, kuten pyhän Ristin Johanneksen, jotka pystyivät antamaan hänelle myös sitä sielun ohjausta, jota hän tarvitsi.

Kärsien Herramme kanssa kärsivällisyydessä saavutamme kaiken, opettaa pyhä Teresa.

... JATKUU SIVULLA 15 ...

Ge besked om vårt hopp!

Brecht lär ha sagt att finländarna är ett folk som tiger på två olika språk. Eftersom jag inte kan tala majoritetens språk här i Finland har jag lärt mig att värdesätta tystnaden som ett sätt att kommunicera med andra. Detta är lättare sagt än gjort för en predikarbroder som hittills alltid förfogat över och förlitat sig på det skrivna och det talade ordet!

När man själv tiger kan man börja lyssna på andra, på deras livsskildringar, berättelser samt individuella och kollektiva erfarenheter. När jag nu anlant i Finland vill jag gärna lära mig mer om hur man, på den här sidan av Östersjön, tänker och resonerar; hur historien och miljön präglar den finska själen. Vad betyder sisu egentligen?

Vår Herre levde, dog och uppstod för två tusen år sedan i en för de flesta av oss helt främmande kultur. Evangeliet, det glada budskapet om ett nytt liv i Gud, har tagits emot under alla tider och i alla kulturer eftersom det berör människan i hennes djupaste dimension. Men översättningen är ändå en ofrånkomlig del av förkunnelsen. Evangeliets transhistoriska relevans blir tydlig först när den underkastar sig tid och rum precis som Guds kärlek till oss blir tydlig först när den underkastar sig människolivets villkor.

Det är alltså här och nu, till nutidens människor i Finland, som vi är kallade att tradera evangeliet. Och det är utifrån dagens kultur och språk som vi ska vara "beredda att svara var och en som kräver besked om [vårt] hopp." 1 Pet 3:15

Under mina år i Sverige har en viktig del av min förkunnelse bestått i att försvara människolivets helgd inom medicinens område. Med tanke på bioteknikens och medicinens utveckling samt den etiska villrådigheten som råder idag kan ett engagemang i dessa frågor vara ett sätt att för oss att ge besked om vårt hopp. Är du intresserad? Jag bjuder dig till en sammankomst på Studium Catholicum den 13 december kl. 18.00. Då ska jag presentera mina erfarenheter från Sverige och tillsammans kan vi fundera över hur vi kan främja en livets kultur i Finland. Välkommen!

AXEL CARLBERG OP

Ainakin kahdesta maailmasta

Fidesin sarja hiippakuntaamme saapuneista uusista papeista päättyy tällä erää dominikaanisia Axel Carlbergin OP, jonka tehtävien kirjo ja kulttuurien tuntemus on ... häkellyttävä.

Joskus tuntuu paremmalta olla esittämättä liikaa valmiita kysymyksiä. Niinpä kohdatessani isä Axel Carlbergin OP Studium Catholicumin kirjojen keskellä tätä haastattelua varten olin varma siitä, että paras kysymys olisi yksinkertaisesti: Axel Carlberg, kuka sinä olet? Oikeassa olin. Rauhallisesti mutta tasaiseen tahtiin eteenpäin kiihruhtaen isä Axel kertoi elämänsä tarinan, joka alkoi kauempaa kuin voisi kuvitellakaan.

"Olen kotoisin hyvin kaukaa. Synnyin Meksikossa vuonna 1958. Isäni oli ruotsalainen, joka oli matkannut Meksikoon kuusi vuotta aiemmin. Silloin hänet oli kutsuttu hyvän ystävänsä häihin. Siellä hän sitten tapasi äitini ja jäi maahan 20 vuodeksi. Meitä on neljä lasta", isä Axel muistelee hymyillen.

"Olen siis oikeastaan ruotsalainen meksikolainen, tai sveksikolainen, niin kuin joskus sanotaan", hän nauraa ja jatkaa vakavammin: "Yhdistelmä on melko harvinaisen, mutta siksi tavallaan elän molemmissa maailmoissa. Minussa on meksikolainen puoli, ja se on syvemmällä kuin uskoiskaakaan, ja sitten on ruotsalainen puoli."

Lapsuus vietettiin Meksikossa, ja jäljelle jäi vahva kaksikielisyys. "Me lapset olimme ihan yhtä paljon ruotsalaisia kuin meksikolaisiakin", Axel vahvistaa.

Kanadaan

Pojan ollessa kolmentoista perhe muutti Kanadaan. Niinpä poikaa leimaa vielä kolmasikin kulttuuri, anglosaksinen. "Englanti on tänäänkin luultavasti paras kirjoituskieleni, koska sillä kävin kouluni ja opintoni loppuun", isä Axel arvelee. "Koulun jälkeen aloitin opinnot Toronton yliopistossa."

Kanadassa systeemi on sama kuin Englannissa, eli yliopistoiden yhteydessä toimii collegeja, joissa opiskelijat asuvat. Axel muutti kampuksen katoliseen St. Michael's Collegeen. Siellä hän tutustui ensi kertaa dominikaaneihin, tarkemmin sanottuna isä James Weisheipliin OP, joka opetti kuuluisassa Paavillisessa keskiajan tutkimuksen instituutissa (PIMS). Paikka tunnetaan varsinkin kahden pesunkestävän tomistin, Etienne Gilsonin ja

Jacques Maritainin ansiosta.

Weisheipl teki Axeliin suuren vaikutuksen. "Tapasin hänet ensin rukouspiirissä, jossa rukoilimme ruusukkoa ja kuullimme mietiskelyitä. Weisheiplin yksinkertainen hurskaus ja samalla hänen älyllinen voimansa syyttivät minussa ensi kertaa kiinnostuksen dominikaanisuuksia kohtaan."

"Ongelma oli kuitenkin se, että halusin välttämättä dominikaaniksi juuri Ruotsiin, vaikka tiennyt edes sitä, onko maassa ainuttakaan saarnaajaveljeä", isä Axel naurahtaa. "Olihan se aika abstraktia!"

Torontossa Axel opiskeli filosofiaa, valtiotiedettä ja lopuksi myös vähän teologiaa. Hän sai sattumalta selville, että Ruotsissa todellakin oli dominikaaneja, ja kirjoitti kirjeen Tukholman silloiselle piispalle Hubertus Brandenburgille. Tämä kutsui nuoren miehen kesäksi harjoittelemaan johonkin seurakuntaan, ja lähetti Axelin suoraa päätä kauas pois: Luulajaan.

"Siellä kuitenkin tapasin dominikaanisia Durrellin, jolta tivasin tietoja sääntökunnasta. Hän kertoi, että tullakseni dominikaaniksi Ruotsiin, minun olisi lähdettävä Ranskaan", isä Axel sanoo nuoruudentaikaista ilmeistä ihmetyksen aihehtaan muistellen. "Kirjoitin sitten useamman kirjeen provinsiaalille Ranskaan, ja lopulta sain vastauksen: minut kutsuttiin novisiaattiin."

Luultavasti, vaikka isä Axel ei sitä mainitsekaan, Kanadassa luettu "pakkoranska" helpotti asioiden sujumista melkoisesti. Novisiaatti alkoi Lillessä 1982, ja opinnot odottivat Strassbourgissa. Axel kirjoitti paikallisen gradunsa Basileus Suuresta. Patriistiikka innoitti häntä suuresti.

Vihdoin Ruotsiin

"Lopulta vuonna 1987 saavuini Ruotsiin. Asetuin siellä Lundin dominikaanien joukkoon, joka ei ollut suuren suuri, mutta sitäkin vanhempi." Papiksi Axel vihittiin Lundissa saman vuoden joulukuun 12. päivänä, siis Guadalupen Neitsyen juhlanan. "Se sopi loistavasti: vihkimykseni oli ensimmäinen reformaation jälkeinen katolinen pappisvihkimys kaudungissa, joka keskiajalla oli ta-

vallaan koko Pohjolan päähiippakunta; ja sitten se yhdisti juureni, Meksikon ja Ruotsin", isä Axel iloitsee selvästi.

Lundin yhteisössä töitä riitti. Vihdoin veljet pääsivät vuonna 1993 muuttamaan uudisrakennukseen, joka sijaitsee keskellä yliopistokampusta.

Siinä välissä Axelin kiinnostuksen painopiste oli muuttunut. Hänen äitinsä sairastui ja kuoli MS-tautiin jättäen jälkeen joukon kysymyksiä elämän lopuvaiheen hoidosta. Pitäisikö hoitaa vai ei, ja jos niin miten?

"Kysymys oli ihan oikeasti elämästä ja kuolemasta. Näitä asioita oli pohdittava. Ja sitten isänikin sai kaksi infarktia ja kuoli pari vuotta myöhemmin", Axel muistelee. Hän kertoo myös, kuinka merkittäväksi osoittautui nuorelle papille osunut kutsu sairaalaan, jossa 17-vuotias katolinen poika oli elämän ja kuoleman rajalla saatuaan aivoihinsa vakavan ruhjeen nyrkkeilytötelussa.

Kysymys elämästä ja kuolemasta

"Poika oli teho-osastolla hengityskoneessa. Nuorena pappina minulle esitettiin vaikeita kysymyksiä: Pitäisikö kone sammuttaa, entä mitä tehdä pojan elimille." Isä Axel sukelsi - tahtomattaan - elämän kysymysten keskelle, ja joutui niistä aina välillä esitelmöimäänkin opiskelijoille. Bioetiikan opinnot alkoivat Lundin yliopistossa, ja lopulta isä Axel väitteli tohtoriksi elämän pyhyyden ja elämänlaadun merkityksestä tehohoidossa, erityisesti vastasyntyneiden, vaikeasti sairaiden lasten hoidossa. "Siloinhan hoitopäätökset joudutaan tekemään ilman, että potilaalta voidaan kysyä mitään", isä Axel muistuttaa.

Väitöksen myötä tie aukeni ja tehtävät vain lisääntyivät. Isä Axel sai kutsun toimia Pyhän istuimen edustajana Euroopan Neuvoston bioeettisessä komissiossa. Hän jatkoi tutkijan työtään Lundissa, ja sitä työtä hän, minimaalisesti, tekee vieläkin. Lisäksi häntä pyydetään välillä Euroopan unionin komission asiantuntijaksi arvioimaan unionin rahoitusta hakevien tutkimushankkeiden moraalisuutta. "Olen siellä vain yksi ääni monien joukossa, mutta silti pidän tärkeänä, että kirkkoa ja kirkon

Elämän puolesta - Respekt

Isä Axel Carlberg OP kertoo Ruotsissa toimivasta katolisesta Respekt-järjestöstä Studium Catholicumissa maanantaina 13.12. klo 18.00 alkaen.

Tilaisuudessa mietitään, miten toimintaa elämän puolesta saataisiin syntymään myös Suomessa. Paikalle toivotaan myös ihmiselämän asiantuntijoita, lääkäreitä, psykologeja, opettajia jne. Tervetuloa!

Isä Axel Carlberg OP Studium Catholicumin kirjastossa. Takana on Meksiko, Kanada, Ranska ja Ruotsi. Patristista on matkan varrella tullut tunnustettu bioeetikko.

ääntä kuullaan näissä yhteyksissä”, Axel sanoo.

Vuonna 1999 piispa **Anders Arborelius** OCD pyysi isä Axelia perustamaan Ruotsissa kirkon yhteydessä toimivan ihmiselämän arvokkuutta edistävän järjestön. Syntyi Respekt, jonka toimintaa isä Axel edelleenkin, nyt Suomesta käsin, johtaa.

Respekt kokoaa yhteen eri ihmiselämän alojen osaajia ja asiantuntijoita, kerää tietoa ja välittää sitä eteenpäin. ”Kesti kauan, ennen kuin ymmärsimme, mitä meidän oli tehtävä. Vähitellen kuva selkeni.” Järjestö pitäytyy ihmiselämän alusta loppuun asti ulottuvalla säteellä lääketieteellisissä kysymyksissä. ”Kirjoitimme suuren joukon kysymyksiä, ja nyt olemme vastanneet melkein kaikkiin. Joukossa on lääketieteellisiä, juridisia, eettisiä ja teologisia kysymyksiä, joihin olemme katolilaisina yrittäneet antaa vastauksen ruotsalaisesta perspektiivistä, jotta ne mahdollisimman hyvin puhuttelisivat myös ruotsalaista yleisöä.”

”Olennaista on”, isä Axel tuumii, ”että kirkon ääni kuuluu.” Ja tämä onnistuu, kun kirkko asiallisesti ja ilman turhaa poleemisuutta esittää pe-

rustellun mielipiteensä esiin tulevista asioista. ”Siksi me myös valmistamme piispan kanssa kirkon lausuntoja erilaisiin lainsäädäntöhankkeisiin”, isä Axel toteaa. ”Meitä kunnioitetaan, kunhan olemme hankkineet riittävästi tietoa ja osaamista, silloin voimme myös osallistua julkiseen keskusteluun”, hän päättää.

Järjen evankeliointia

Studiumin Catholicum tulevaisuuteen isä Axel suhtautuu avoimen uteliaasti. ”Tärkeää on, ettei se profiloitu vain Axelin ja **Antoinen** kautta”, hän sanoo, ”vaan vakavasti otettavana itsenäisenä instituutiona, katolisena keskuksena, joka on avoin kaikille niille, jotka tähän traditioon nojaten haluavat opiskella ja syventää kristillistä uskoaan.”

”Studium’ on kaunis sana. Sen merkitys dominikaanisessa kutsumuksessa on myös suuri: me evankelioimme järkeämme, ajatustapaamme. Otammehan evankeliumin vastaan myös ajatusprosessien avulla.”

Helppo uskoa, ainakin silloin, kun isä Axel sen esittää.

MARKO TERVAPORTTI

Advent – searching for the spirit of true prayer ...

The Dominican brothers invite you to celebrate the Vigils of the coming of Christ every Sunday during Advent. This will include a moment of meditation based on the Rosary and the prayer of Jesus.

From 6 to 7 P.M. at the Studium Catholicum, starting Nov. 28th. Welcome!

Studium Catholicum

uusi puhelinnumero: 09-61206711
uusi fax-numero: 09-61206710
uusi sähköpostiosoite: kirjasto@studium.fi

KUTSU

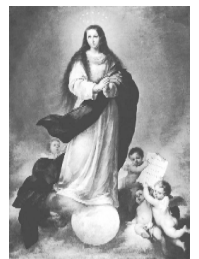
Pyhän Marian kirkon valmistumisesta ja vihkimisestä on kulunut 50 vuotta. Pyhän Marian seurakunnalla on ilo kutsua teidät juhlatiimon päätapahtumaan lauantaina 4.12.2004 klo 10.00 Mäntytie 2. Juhlamme alkaa päämessulla, jonka viettää piispamme Józef Wróbel SCJ. Messun jälkeen kirkkokahvit tarjoillaan Englantilaisella koululla Mäntytie 14, jossa on myös ohjelmaa lapsille ja aikuisille. Sydämellisesti tervetuloa!

KIRKKOHERRA KAZIMIERZ LEWANDOWSKI SCJ

Arie e motetti

*Italiaista barokkimusiikkia
Italiensk barockmusik
Scarlatti Corelli Vivaldi*

8.12.2004 klo 19.30
Pyhän Henrikin katedraalissa
I Sankt Henriks katedral

Johanna Fernholm, mezzo

Barokkiyhtye / Barockensemble:
Petri Mattson, Antto Vanhala,
viulu / violin; Vappu Helasvuo,
alttoviulu / altviolin; Louna
Hosia, cello; Petri Ainali, kont-
rabasso / kontrabas, Pilvi Listo-
Tervaportti, urkupositiivi,
orgelpositiiv

Ohjelma 5 eur Program

Jag dör men minnet lever

Så heter en egenartad bok av **Henning Mankell**. Jag har inte tidigare läst något av honom. Jag trodde att han var en deckarförfattare, men denna bok är verkligen inte en deckare även om den handlar om ond och förtidig död.

Den är nämligen en ytterst personlig rapport från en treveckors resa till Uganda, som han gjorde år 2003 för att på ort och ställe lära känna AIDS-epidemin och dess följder för individerna. Han närmade sig de sjuka med respekt och empati, fick god kontakt med många och har genom sin empati gjort dem levande för läsaren och bragt dem nära. Han beundrar mycket dessa sjuka för den värdighet med vilken de bär sitt öde.

Han försöker också i sitt eget liv hitta situationer och reaktioner som ens i någon mån kan jämföras med deras. Detta gör att boken blir gripande och uppskakande. Det är uppskakande att så många människor skall dö en förtidig och onödig död och lämna en sådan mängd föräldralösa barn efter sig.

Boken berättar om ett projekt som vill ge de föräldralösa barnen en viss tröst och kontinuitet. Det heter "Memory Books". De sjuka uppmanas att skriva minnesböcker för sina barn. Som hjälp får de ett häfte uppdelat i avsnitt genom olika rubriker, bl.a. vårt hem, viktiga vänner, uppgifter om dina släktingar, familjetraditioner, tankar om livet och vad jag tror på, om min barndom, vad jag hoppas för din framtid m.m. De som förmår sig att skriva för sina barn, skriver ofta flere något olika med beaktande av barnens ålder. Detta skrivande är nyttigt. Det uppmuntar föräldrarna till att tala om sjukdomen och inleder på det sättet sorgearbetet för båda parter. Man har konstaterat, att barn som har fått information av föräldrarna klarar separationen bättre än andra.

Mankell har starka ord för dem som han dömer skyldiga till att epidemin blev så ryslig. I de flesta länderna försökte myndigheterna länge nedvärdera faran och avfärda sjukdomshotet som någonting överdrivet. Man hade redan på 1980-talet nödiga kunskaper för att motarbeta spridningen. Men värst skyldiga är nog de medicinfirmor som visserligen frambragt uppbromsande mediciner

men genast gjort sitt bästa för att genom patent hålla priset högt, alldeles för högt för de AIDS-sjuka i Afrika. En sjuk lärare konstaterar i boken att medicinen kostar dubbelt så mycket som hennes lön. De senaste åren har man visst lyckats genomdriva att billigare former av medicinerna kan spridas men även då försökte de rika firmorna sätta käppar i hjulet.

Förutom Mankells text ingår en fakta-artikel av **Anders Wijkman** i boken: "Tjugo år av förnekelse" samt en redogörelse för minnesboks-systemet. Som helhet är denna pocket-bok på cirka 120 sidor ytterst givande.

Ifall läsaren - som jag hoppas - lämnas med känslan, att man nödvändigt borde hjälpa, men vad kan jag ensam och så långt borta göra? Så vill jag berätta att vi här i Finland har ovanligt god möjlighet att

ge hjälp. Finlands Caritas har sedan par år ett fadderprojekt med stiftet Kasana-Luveero i Uganda. I detta projekt tar också finska staten del. Sponsorn betalar 25 euro i månaden och staten betalar 80% till så våra euron växer kraftigt innan de når sitt mål.

Vi är nu 90 faddrar. Med vad vi sänt har alltså en hel hop barn fått alla sina skolutgifter betalda, en del internatsavgifter. Resten av pengarna har gjort det möjligt att ge alla stiftets skolbarn en stadig skolmåltid. Den har mottagits med jubel av både barnen som blivit starkare och deras föräldrar. Tydligt är trakten så fattig att det hjälper upp ekonomin om ett eller flere barn får sitt huvudmål på skolan. Familjerna har blivit betydligt ivrigare med att sända barnen till skolan.

Skolorna har därtill fått förbättrad hälsovård och en

del barn har fått psykoterapi. Det är ju naturligtvis uppskakande för ett barn under 15 år att först bli tvungen att vårda sin eller sina föräldrar under deras sjukdom och sedan ta ansvaret för sina yngre syskon.

Skolorna får nu också egna trädgårdar samt höns, grisar och kor, dels för att skörden skall göra måltiderna billigare men även för att ge barnen tillfälle att lära sig trädgårdsskötsel och husdjursvård. Uganda är ett land med mycket småbruksodling men om alla de fullvuxna i familjen dött har barnen inte möjligheter att lära sig arbetet på det naturliga sättet hemma.

I detta skede planerar man mångsida yrkesutbildning som fortsättning på skolgången. De stora syskonen måste så fort som möjligt efter skolan bli yrkeskunniga för att kunna livnära familjen. Det

skall också grundas skolhem för de barn som är helt utan familj. Så ni ser att vi med våra slantar kan åstadkomma rätt mycket och om vi blir flere kan vi göra än mer.

Caritas Finlands adress är Manegegatan 2 A, 00170 Helsingfors. Tel. 09-1357998, fax 09-68423140, e-mail info@caritasfinland.fi.

MÄRTA AMINOFF

Henning Mankell: *Jag dör men minnet lever*, förlaget Leopard, pris 12 eur.

Boken finns på Akademen, avdelningen för Ekonomi och Samhälle.

Maailman nuortenpäivät 2005

Osallistumisesta kiinnostuneita pyydetään ottamaan mahdollisimman pian yhteyttä omaan kirkkoherraansa. Lisätietoja antaa myös Suomesta lähtevän ryhmän koordinaattori, kirkkoherra Peter Gebara SCJ, puh. 02-2314389. Katso myös verkkosivua www.wjt2005.de.

Ilmoittautumiset ennen joulukuun puoltaväliä!

Ajatuksia retretistä

Hyvät lukijat, rakkaat veljet ja sisaret Kristuksessa!

Haluaisin jakaa kanssanne muutaman asian, jotka huolestuttavat minua. Olkoon tämä kirje kristityn sydämeäni jokaiselle teistä.

Olen asunut Helsingissä jo useita vuosia, ja käyn säännöllisesti kaupungin kummassakin katolisessa kirkossa. Vähän aikaa sitten ilmoittauduin retrettiin. Se osoittautui kuitenkin varsin järkyttäväksi kokemukseksi, sillä kävi ilmi, ettei siellä ollut aikomus pitää päivittäistä pyhää messua eikä katolinen pappi ollut aikonut viettää messua edes yksityisesti.

Minulle retretti tarkoittaa aikaa, jolloin voi olla erossa arkipäivän murheista ja huolista ja jolloin saa olla Herran lähellä, varsinkin kun me katolilaiset saamme kohdata Hänet todellisesti läsnäolevana eukaristiassa.

Tämä retretti oli ekuumeeninen, ja juuri siksi – niin minulle kerrottiin – ohjelma oli sellainen kuin oli. Mutta paikalla ollut luterilainen pastori sanoi minulle, ettei hänellä ainakaan olisi mitään sitä vastaan, että päivittäin olisi myös katolinen messu.

Niin tapahtuikin, mutta tässä ei vielä ollut kaikki.

Aluksi en ollut varma siitä, että protestanttiset veljemme ja sisaremme eivät voi ottaa vastaan pyhää kommunioita, mutta myöhemmin minulle selvisi, kuinka ratkaiseva ero käsityksissämme on Kristuksen todellisen läsnäolon suhteen. Kuitenkin retretissä kaikki saivat vastaanottaa pyhän kommunioita messussa. Pappi ei koskaan selittänyt käsitystemme erilaisuutta, vaan toivotti kaikki niin haluavat ottaman vastaan pyhän kommunioita.

Messuissa pappi myös vältteli uskontunnustuksen sanomista, koska – niin kuin hän totesi – hän ei halunnut hermostuttaa ketään.

En usko, että kompromisseja tehden voimme saavuttaa ykseyttä. Retretin lopuksi luterilainen pastori tuli juttelemaan kanssani hyvin kunnioittavasti ja kohteliaasti ja pyysi minua pysymään yhteydessä hänen kanssaan. Vaikuttaa siltä, että vain elämällä uskoamme sen täyteydessä ja noudattamalla kirkon opetusta me voimme tarjota toisille totuuden, joka jo itsestään vetää heitä puoleensa.

Olen sitä mieltä, että mei-

dän kaikkien on nähtävä enemmän vaivaa valitessamme retretin ohjaajia ja oltava varuillamme niiden monien hairahdusten varalta, joita näinä päivinä tapahtuu monissa paikoissa.

Minusta näyttää joskus siltä, että me itse emme aina oikein tunne niitä rikkauksia, joita oma uskomme tarjoaa. Ehkemme ole koskaan kokeneet eukaristisen Herran antamaa voimaa, parantavaa vaikutusta tai lohdutusta. Sen sijaan, että tulisimme hänen luokseen pyhässä messussa tai adoraatiossa tai vain kävisimme kirkossa rukoilemassa, me vapaaehtoisesti asettaudumme alttiiksi pahan vaikutuksille esim. käymällä tapaamassa noitia tms. Syventäkäämme mieluummin oman uskomme tuntemista, jotta Herrasta voisi tulla meille todellinen Henkilö eikä pelkkä ideologia.

Itse asiassa toisiin kirkkoihin ja kristillisiin yhteisöihin kuuluvia veljiämme loukkaa ja ihmetyttää oman totuudellisuutemme ja vilpittömyytemme puute, se, että häpeämme uskoamme. Ja kuitenkin juuri tuntemalla ja elämällä uskoamme kokonaisvaltaisesti ja ilman kompromisseja me annamme siitä parhaan todistuksen.

Rukoilkaamme toistemme puolesta ja kirkon puolesta Suomessa.

SILVIA BERTOZZI

Kirjoittaja on tällä hetkellä lähetystyössä Mosambikissa.

... JATKUU SIVULTA 11 ...

Samalla koemme, että Kristuksen meille antama ies on kevyt ja sillä tavalla pääsemme tämän ajan synnin pimeydestä suoraan Jumalan rakkauten kirkkaaseen valoon.

Kun meidän bussimme saapui keskiyön pilkkopimeydessä Avilaan ja eteemme ilmestyi kauniisti valaistuna kaupungin komea muuri monine torneineen, saimme ikään kuin esimakua siitä suurenmoisesta valkeudesta, johon Jumala on kutsunut Poikansa kautta meidät kaikki.

Tietysti kristilliseen elämään kuuluu kilvoitus, mikä merkitsee ponnistelua, mutta tämän vaiheen jälkeen Jumalan osa meidän pyhyksettämme voimistuu. Tällöin meidän kilvoitustamme tärkeämpi on avoimuus Pyhälle Hengelle ja antautuminen hänen opastukselleen. Pyhän Teresan opetuksen mukaan me uskovat olemme ikään kuin silkkiperhosen toukkia, jotka koteloituvat luontonsa mukaan. Kotelo on vertauskuva siitä tilasta, jossa Kristus hoitaa meidän sieluumme. Tämä tila syntyy, kun me Pyhän Hengen voimalla luovumme itserakkaudestamme sekä kuoletamme väärät halumme ja taipumuksemme. Sillä tavalla meidän sielumme nousee uuteen elämään, kuten toukan kotelosta kuoriutuu valkoinen perhonen. Tällöin Kristus tulee yhä syvemmin elämään meissä muuttamalla meidät kirkkonsa pyhiksi jäseniksi, omaksi morsiamekseen ilman ryppyjä ja tahroja.

Pyhä Ristin Johannes

Hän oli pappi, filosofi ja teologi sekä Avilan Teresan avustaja. Hän selittää ihmisen sisäisen elämän kasvuvaiheet tieteellisemmin, käyttäen vertausta Karmelin vuorelle astumisesta. Hänen elämänsä ei myöskään ollut helppoa, mutta hänen jumalasuhteensa oli sitäkin syvämpi. Hänen mielestään uskova on kuin halko Jumalan rakkauten tullessa. Niin kuin tulen liekit ja hehku ajan pitkään läpäisevät halon siten, että se sulautuu kokonaan tuleen, niin Jumalan rakkauten hehku läpäisee sielumme siten, että se muuttuu jumalalliseksi kuitenkin menettämättä omaa itseään. Ristin Johannes lähtee ajatuksesta, että Jumalan Henki vaikuttaa jokaisessa ihmisessä – vaikka hän itse ei tajuaisikaan sitä – ja siitä johtuen jokaisessa ihmisessä on synnynnäinen kaipaus elämän pyhyteen ja täydelliseen rakkauteen. Pyhän Hengen avulla Kristus kutsuu jokaisen ihmisen

luokseen. Aluksi Pyhä Henki kehottaa ihmistä tekemään ahkerasti kääntymystä ja parannuksen tekoja. Jokaisen on kilvoiteltava vakavasti luopuen siitä, mikä estää häntä seuraamasta Kristusta; kaikkea, mikä on saanut kohtuuttoman arvon hänen aistillisessa elämässään. Sen jälkeen hänen tulee myös luopua niistä mielikuvituksista ja muistissa olevista vääristä tiedoista ja tahronsa pyrkimyksistä, jotka ovat ristiriidassa Herramme ilosanoman kanssa. Toisin sanoen hänen täytyy uudelleen arvioida sieluelämänsä kasteessa saamiensa uskon, toivon ja rakkauden jumallisten hyveitten valossa, jotka antavat mahdollisuuden kasvaa täydellisesti Kristuksen mitan mukaan ja katselemaan Jumalaa kasvoista kasvoin, jo tässä ajassa ajoittain, mutta kerran ikuisuudessa täydellisesti. Tällä tavalla meidän rukouselämämme tulee yhä sanattomammaksi ja meidän ymmärryksemme inhimillinen mieltiskely muuttuu kontemplaatioksi eli hengelliseksi katseluksi.

Paavi Johannes Paavali II:n viihteisten ruusukkoroukuksesta ja pyhästä eukaristiasta kirjoittamien kiertokirjeiden mukaan sellainen kontemplaatiivinen suhde Kristukseen ja Kristuksen kautta taivaalliseen Isään ei ole pelkästään kontemplaatiivisten sääntökuntalaisten etuoikeutta. Se on mahdollista myös maallikoille, jotka elävät keskellä maailmaa perheen ja työn parissa, jos he vain pyrkivät elämään yhteydessä Kristuksen kanssa ja pyhittämään elämänsä evankeliumin hengessä.

Pyhiinvaeltajan kiitos

Kävimme viikon aikana melkein jokaisessa paikassa, missä pyhä Teresa ja pyhä Ristin Johannes olivat eläneet. Oli hyvä kokemus viettää pyhää eukaristiaa heidän hautakkeleissaan ja kiittää Jumalaa heidän viitoittamasta Kengättömien karmeliittojen tiestä. Pyhän Teresan juhlapäivänä olimme mukana Avilan piispan toimittamassa messussa. Saarnassaan hän ilmaisi toivonsa siitä, että pyhän Teresan opetuksesta ja esirukouksesta Euroopan uudelleen evankelointi pääsisi hyvään vauhtiin. Yhdymme tähän toivomukseen rukoillen, että sen vaikutus ulottuisi myös Suomeen asti.

ISÄ FRANS VOSS SCJ

Lukijoilta

Tarjottavat kirjoitukset toimitetaan Fidesin toimituksen kirjekuoressa tai sähköpostilla. Kuori merkitään tunnuksella "lukijoilta", sähköposti otsikoidaan samoin. Mielipiteitä ei julkaista ilman kirjoittajan nimeä eikä niitä palauteta. Toimitus varaa oikeuden mielipiteiden lyhentämiseen.

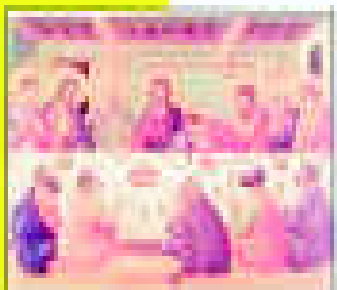
Vuoden teemakirja:

Paavin kiertokirje eukaristiasta
Ecclesia de Eucharistia

Nyt tarjous-
hintaan 9 euroa

Katolisesta tiedotuskeskuksesta postiennakolla (hintaa sisältäen kaikki kulut).

Tilaukset puh. 0208 350751 tai email info@catholic.fi.

Pope Benedict XVI

Message

Ecclesia de Eucharistia

Message

Toinen näkökulma Eurooppaan - Malta

Euroopassa, etenkin täällä Pohjolassa elämme varsin maallistuneessa yhteiskunnassa. Katolisina kristittyinä me elämme maassamme pienenä vähemmistönä. Kun matkustaa Euroopan toiselle laidalle, esimerkiksi Maltalle, on tilanne aivan toinen. Kirjoittajalla oli ilo keskustella kiireisen lankonsa kanssa siitä, milta asiat näyttävät Maltaan suunasta katsottuna.

Leonard Callus on suomalaisen Arjan aviomies, perheenisä, ja hän työskentelee Maltaan pääministerin kansliassa. Hän on aikaisemmin asunut viisi vuotta Suomessa, joten hänellä on kosketuspintaa myös meidän tilanteeseemme.

Maltaan vahva katolisuus ihmetyttää monia. Miten usko on voinut säilyä saarella niin paljon elävämpänä kuin manner-Euroopassa? "Siis on monia syitä, mutta yksi on se, että täällä katolisuus on ollut niin pitkään ja kiinteästi myös osa kultuuria. Se ei ole vain kerma kakkun päällä, vaan osa kakkua", Leonard vastaa.

"Yhtenä esimerkkinä mainittakoon, että kalenterimme on ollut kirkon kalenteri, juhlat ovat olleet kirkollisia juhlia. Myös kansanjuhlat ovat liittyneet kirkollisiin tapahtumiin ja kirkon pyhiin. Nyt ei-kirkollisia juhlia on alkanut tulla enemmän ja se osoittaa, että ihmisten elämään liittyvät tärke-

ät asiat eivät liity enää pelkästään uskonnon harjoittamiseen," hän toteaa. "Arvot ovat muuttumassa täälläkin ja se on suuri haaste kirkolle."

Leonard Callus huudahtaa sitten: "Täytyy muistaa, että uskonto ei ole ideologia! Maltalla kirkolla ei todennäköisesti ollut 1500-luvulle asti mitään erityistä maallista valtaa. Se kasvoi vasta Johanniittain ritarikunnan kautta, kun se sai Maltaan kotipaikakseen ja hallintaansa vuonna 1530."

Ritarit ja Malta

Ritarit toivat Maltalle eurooppalaisen valtion rakenteet. Heidän aikanaan Maltasta tuli perin pohjin kristillinen maa. Ritareilla ja papistolla oli sama esimies, paavi, mutta silti paikalliskirkko pitäytyi erillään maallisesta vallasta. Ritarit hallinnoivat maata ulkoa tulleina, eristyneinä omaan yhteisönsä, kun taas papisto oli hyvin lähellä kansaa. Toisaalta papistolla oli myös tietynlainen immunitetti, ääriesimerkkinä mainittakoon vaikkapa kirkkorakennuksen luonne myös turva- paikkana. Sieltä ei voitu hakea turvaa etsivää rikollistakaan väkisin pois. Kirkko oli monella tavalla ihmisten suojelija ja puolestapuhuja.

"Katolisen kirkon historiasa Maltalla on havaittavissa seikka, että katolisuus kukoisti erityisesti niinä aikoina, kun paikalliskirkko pysyi erillään maallisesta vallasta. Jos ajatel-

laan suuria katolisia maita kuten Espanjaa tai Ranskaa, tilanne oli toinen, puhumattakaan reformaation maista, joissa kirkon ja valtion valta oli välillä lähestulkoon täysin limittyneet toisiinsa," Leonard miettii.

Maallistuminen näkyy Maltallakin

Maallistumista ei pääse pakoan edes Maltalla. Leonard toteaa: "Maallistumisen lisääntyminen tietenkään huolestuttaa, mutta ajatellaanpa sitä, kuinka Kristus itse kysyy evankeliumissa, löytääkö Ihmisen Poika uskoa maan päältä, kun hän tulee takaisin."

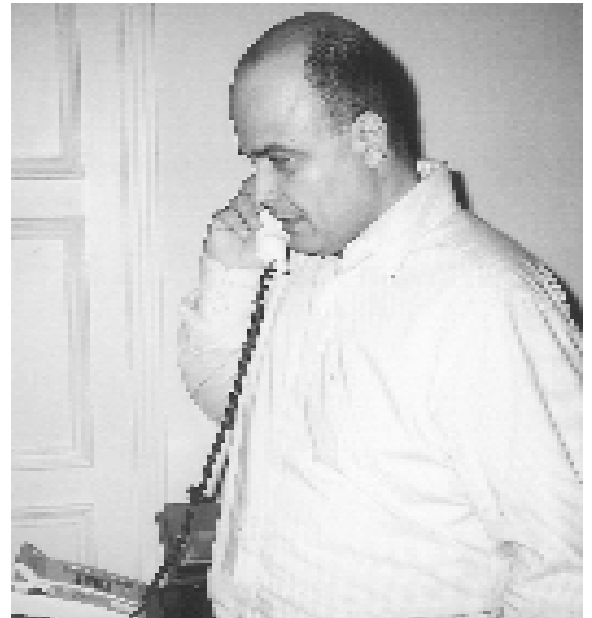
Hän on kuitenkin toiveikas. "Kirkko pyrkii tänä päivänä vaikuttamaan arvoihin. Uskonnoista on edelleen tultava osa kulttuuria siinä mielessä, että se vaikuttaa siihen, kuinka tarkastelemme elämää ja kuinka kehittämme sitä. Ihmisen on saatava elää ihmisen arvoista elämää. Tässä on muistettava sekä paikallinen että laajempi taso, joilla jokaisen meistä olisi mahdollisuuksiensa mukaan vaikuttava."

Mutta pitääkö kirkon muuttua, kun maailma muuttuu? Leonard vastaa selvästi asiaa miettineenä: "Ensimmäiset 300 vuotta kirkko oli syrjittyjen kirkko. Kristityt olivat kuin muukalaisia. Siitä laulamme vieläkin *Salve Regina* -hymnisä: 'Ad te clamamus, exsules, filii Hevae... in hac lacrimarum valle'. Kristityt kokivat itsensä maanpakolaisiksi eivätkä he yrittäneet luoda poliittisia rakennelmia. On mielenkiintoista, kun 350-luvulla Rooman valtakunta alkoi tulla suurelta osin kristityksi, tuli ihanteeksi vaikeneva munkki, joka pakeni erämaahan hiljaisuuteen."

Huolena ahdistuneisuus ja itsekkyys, ei valta

"En ymmärrä paljoakaan heitä, jotka esim. kirkossa huolestuvat arvoasemansa, vallan menettämisestä. Minua pelottaa paljon enemmän se, että ihmiset tuntevat olevansa ahdistuneita. On kasvamassa sukupolvi, jolla ei välttämättä ole ollut kokemusta vanhempien rakkaudesta, uskollisuudesta tai toisen ihmisen kunnioittamisesta. Tätä sukupolvea kiinnostaa, mitä saamme itse irti toisesta ihmisestä, mitä hänestä hyödyimme. Ja jos emme hyödy mitään, hän on meille merkityksetön."

Leonard jatkaa kuvausta: "Elämme ihmissuhteissa käyttökulttuurin aikaa. Sen myötä yhteiskunta on kehitty-

Maltalainen Leonard Callus työskentelee maan pääministerin kansliassa.

mässä väkivaltaisempaan suuntaan, sellaiseen, jossa väkivalta on tarkoituksetonta. Takana on ihmisten paha olo. Käyttäytyminen kuin auto, josta on mennyt jarrut."

Sosiaalialalla aikaisemmin työskennellyt Leonard puhuu tästä hyvin vakavana ja jatkaa: "Niitä siteitä, jotka perhe, suku ja naapuruus luovat ihmisten välille, eivät valta ja politiikka voi luoda, mutta ne voivat kyllä auttaa näiden siteiden tuhoamisessa."

"Kirkon tulisi tukea nyt erityisesti kaupunkien juurettomuudessa eläviä ihmisiä, kuunnella heidän toiveitaan ja kysymyksiään. En näe kuitenkaan, että elämä erityisen pahaa aikaa, mutta me elämme erilaista aikaa. Aina on kuitenkin nousut esiin myös positiivisia merkkejä, jotka kantavat ja antavat voivoa, näyttävät vaihtoehdon."

Yksi esimerkki on munkkilaitoksen kehittyminen 600-luvulla. Sen vaikutus ulottui laajalti ihmisten hyvinvointiin sairanhoidon ja koulutuksen kautta. "Tänä päivänä pidän tällaisina merkkeinä mm. kirkon maallikkoliikkeitä, kuten neokatekumenaaleja, focolareja ja monia muita. Ne antavat ihmisille uusia haasteita. Kirkon on katsottava eteenpäin, ei nostalgisena taaksepäin, mutta kuitenkin historiastaan oppien."

Kirkko on kotonaan diasporassa

Suomessa medialla näyttää olevan vähän kompleksinen

suhte katolisuuteen. Ei voi välttyä ajatukselta, että toisinaan se muokkaa katolilaisesta kuvaa jonkinlaisesta pellen roolissa. Kun seurasin samanaikaisesti molemmissa maissa uutisoitinta italialaisen EU-komissaariefhdokkaan **Rocco Buttiglionen** tapauksesta, ero oli huomattava. Oikeus omaan vakuumukseen ja sen ilmaisuun on suuri asia. Samoin sen kunnioittaminen.

Leonard kuuntelee huolellisesti näkemystäni ja vastaa: "Pellen roolin antaminen on merkki tietämättömyydestä. Italialainen toimittaja **Vittorio Messori** on todennut, että Euroopassa on antisemitismien tilalle astumassa antikatalisuus. Itse en näkisi näitä ilmiöitä ihan samasta puusta veistettyinä. Ihmisellä on tarve löytää syntipukki, pelle, joltain jolle nauraa. Jo apostoli Paavali totei aikanaan, että kristityt ovat kaiken kansan naurattavina."

Leonard sanoo lopuksi rohkaisten: "Olen sitä mieltä, että jos tarve olla hyväksyty määrä toimintaamme, me olemmekin narreja. Se, että uskomme jonkin ja elämme vakuumuksemme mukaan, ei meistä sitä tee. Te elätte katolilaisina Suomessa diasporassa, mutta älkää unohtako, että kirkko on elävä, ja se on kotonaan diasporassa!" Se ei ole siis puute, vaan osa sitä identiteettiä, joka kristittyil- le alusta alkaen on kuulunut.

AULI NUKARINEN

